

**Institutul pentru Studierea Problemelor
Minorităților Naționale
Cluj-Napoca**

**Raport de activitate
2010**

Cuprins

Despre noi	5
Scopuri	5
Atribuții principale	5
Membri.....	7
Compartimentul de Studii, Analiză și Cercetare.....	9
Proiecte inițiate de către CSAC.....	9
Cercetări și anchete sociologice CSAC	15
Stagii de documentare interne și externe CSAC	21
Centrul de Documentare	22
Proiecte inițiate de către CDM.....	22
Fondul de documente al CDM.....	27
Publicații.....	29
Editare cărți ISPMN	29
Studii de atelier.....	35
Studii	40
Cărți de autor	40
Articole.....	41
a. În reviste	41
b. În carte colectivă	44
c. Alte publicații electronice	49
Evenimente organizate de către ISPMN.....	51
Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, lansări de carte etc.....	51
Seminarii, workshopuri	69
Participare la evenimente organizate de către alte instituții.....	74
Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. din țară	74
Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde etc. din străinătate	87
Prezență în mass-media	93

Despre noi

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca s-a înființat prin Ordonanța Guvernului 121/2000, aprobată prin Legea 396/2001.

Scopuri

- studierea și cercetarea inter și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România;
- asigurarea unei mai bune cunoașteri de către instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale și cetățenii români a problematicii drepturilor minorităților naționale, a modului în care comunitățile minorităților își păstrează, își dezvoltă și își exprimă identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, precum și a modului în care aceste drepturi sunt garantate în alte țări;
- informarea opiniei publice din țară și din străinătate în legătura cu modalitățile practice prin care drepturile minorităților naționale sunt asigurate și respectate în România.

Atribuții principale

- elaborează, coordonează, efectuează și contractează studii, analize și cercetări inter și pluridisciplinare, fundamentale, respectiv aplicate, privind diferitele aspecte ale păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale și al altor comunități etnice constituite în urma unor procese migraționale recente;
- organizează și realizează programe în parteneriat cu instituții și organisme naționale și internaționale;
- elaborează, tipărește și difuzează în țară și în străinătate publicații, rapoarte de informare, precum și alte materiale cu caracter științific;
- asigură participarea personalului Institutului la acțiuni cu caracter științific și cultural, la reuniuni, precum și la alte acțiuni, având ca scop protejarea drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale;

- inițiază și organizează seminarii, colocvii, dezbateri, simpozioane, mese rotunde și alte acțiuni pe tema păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale;
- organizează vizite de documentare și schimburi de experiență în țară și în străinătate în scopul cunoașterii experienței altor sisteme de protecție a drepturilor cetățenești aparținând minorităților naționale.

Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale funcționează în conformitate cu organigrama aprobată prin H.G.893/2007.

Astfel, Institutul este condus de către un președinte, ajutat de un vicepreședinte. Președintele conduce activitatea Institutului și o reprezintă în raport cu Guvernul, cu ministerele și alte autorități ale administrației publice, cu organizații, precum și în raporturile cu persoane fizice și juridice, din țară și din străinătate. Vicepreședintele este înlocuitorul de drept al președintelui și exercită atribuții delegate de către acesta. În activitatea sa, președintele este ajutat de un consiliu științific consultativ format din 5 cercetători din cadrul Institutului, care acordă asistență președintelui în exercitarea atribuțiilor sale.

În cadrul institutului funcționează următoarele **servicii și compartimente** care sunt în subordinea directă a președintelui:

- Serviciul economic, contencios și administrativ;
- Compartimentul audit;
- Compartimentul de studii, analize și cercetare;
- Centrul de documentare.

Site-ul Institutului poate fi accesat la adresa de web <http://ispmn.gov.ro/>.

Membri

Președinte

Horváth István

Vicepreședinte

Hetea Estera Roxana

Consiliul științific

Kiss Tamás, secretar științific

Fosztó Laszló, membru

Hossu Iulia-Elena, membru

Kozák Horațiu Iuliu, membru

Vitos Katalin, membru

Compartimentul de studii, analize și cercetare

Anghel Remus Gabriel, cercetător

Bokor Zsuzsa, cercetător (până la 01.02.2010)

Barna Girgore, cercetător (de la 02.09.2010)

Fleck Gábor, cercetător (până la 19.03.2010)

Fosztó László, cercetător

Gidó Attila, cercetător

Jakab Albert Zsolt, cercetător

Kardos Melinda, cercetător (de la 20.10.2010)

Kiss Tamás, cercetător

Kiss Ágnes, cercetător (de la 13.05.2010)

Könczei Csongor, cercetător

Kozak Horațiu-Iuliu, cercetător

Lăcătuș Crăciun Ioan, cercetător (până la 04.10.2010)

Peti Lehel, cercetător

Plainer Zsuzsa, cercetător

Rostaș Albert Iuliu, cercetător (până la 15.04.2010)

Sólyom Zsuzsa, cercetător (până la 27.07.2010)

Székely István Gergő, cercetător
Toma Stefánia Adriana, cercetător
Veress Ilka, cercetător

Centrul de documentare

Hossu Iulia-Elena, cercetător
Virginás Péter, cercetător documentarist
Vitos Katalin, cercetător

Serviciul economic, contencios și administrativ

Ágoston Palkó Erika, șef serviciu/economist
Bandi Robert, expert achiziții
Bogdan Andrea, consilier juridic
Kállay Petru, economist
Mohácsék Magdolna, consilier juridic
Sebesi Claudia Carolina, expert PR și secretariat
Soós Ibolya, contabil

Compartimentul de Studii, Analiză și Cercetare

Proiecte inițiate de către CSAC

Stagiu de practică profesională în cadrul Programului „Investește în oameni!” – FSE Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Proiectul a fost inițiat de către Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca cu scopul de a crește calitatea procesului de formare profesională a studenților și de a asigura astfel calitatea, competența și productivitatea forței de muncă viitoare. În cadrul acestui proiect, Institutul pentru Studiul Problemelor Minorităților Naționale a colaborat cu Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din Cluj-Napoca. Între lunile mai-iulie 2010 am beneficiat de aportul unui grup de 18 studenți ai Facultății de Sociologie și Asistență Socială, UBB Cluj-Napoca. Studenții au beneficiat de asistența a patru cercetători din cadrul Institutului. Formarea profesională s-a axat pe două componente generale: înțelegerea și acumularea cunoștințelor teoretice și dezvoltarea abilităților de practicare a profesiei de sociolog. În mod particular, formarea profesională în cadrul ISPMN a avut două mari obiective:

- familiarizarea cu mediile profesionale în care se poate exercita profesia de sociolog/antropolog și înțelegerea modului în care funcționează diferitele organizații de profil;
- aplicarea cunoștințelor teoretice și practice dobândite în cadrul cursurilor la situații reale de cercetare prin implicarea în diferite stagii ale unor cercetări sociale desfășurate în organizații de profil.

Lansare Proiect de Burse Postdoctorale Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorale. Contract: POSDRU 89/1.5/S/61104 pe tematica „Migrație Identitate și Cetățenie”

Proiectul se adresează tinerilor cercetători în domeniile socio-umane interesați de tematica migrației, identității etnice și cetățeniei. Programul de burse va include un set de seminarii săptămânale. Bursierii vor publica articole în reviste internaționale de prestigiu și vor efectua o deplasare la Universitatea din Bielefeld. Tot pe parcursul acestui stagiului, bursierii vor publica câte un studiu în Seria *Studiilor de atelier* ISPMN. Proiectul este rezultatul unei colaborări dintre ISPMN și Academia Română, filiala Cluj.

Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009

Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a relansat din ianuarie 2010 proiectul: *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România*. Acest proiect se înscrie în cadrul proiectelor derulate de către Institut cu scopul cercetării minorităților din România. Institutul, bazându-se pe succesul proiectului *Sistemul instituțional al minorităților naționale* (vezi: <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/institutii/>), a hotărât dezvoltarea de noi proiecte de cercetare cu utilizarea și implicarea directă a resurselor umane din organizațiile minorităților naționale. În data de 26 martie 2010 ISPMN a organizat un atelier pentru participanții la acest proiect și a realizat cronologiile următoarelor minorități: evrei, germani, sârbi, greci, armeni.

Cercetarea se va încheia în 2011/2012. Finalitatea proiectului: postarea cronologiei minorităților pe internet (pe portalul ISPMN și Transindex Adatbank) și publicarea unui volum pe această tematică.

Elite minoritare din Transilvania în timpul comunismului – Oral History

Elite minoritare din Transilvania este un proiect de istorie orală. Reprezintă o resursă alternativă pentru cei care doresc să reconstituie istoria recentă din perspectiva celor care au trăit-o și care, depășindu-și amintirile, reușesc să facă lumină în numeroase întâmplări necunoscute până acum publicului larg și să aducă în fața noastră timpuri trecute cu detaliile experienței proprii.

Acest proiect s-a născut din dorința de a nu lăsa să se piardă acea istorie a minorităților din Transilvania care se află întipărită în memoria celor care au trăit perioada interbelică, perioada celui de-al Doilea Război Mondial și vremea instaurării socialismului, respectiv deceniile care au urmat până la schimbarea regimului din decembrie 1989.

Proiectul este rezultatul unei colaborări între Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale și Fundația Video Pontes din Cluj-Napoca.

Până în anul 2010 programul a fost coordonat de către istoricul Novák Zoltán (cercetător științific, Academia Română, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”) și Maksay Ágnes (redactor, regizor filme documentare la Fundația Video Pontes). Din anul 2010 și Gidó Attila (cercetător ISPMN) face parte din echipa care coordonează acest program.

Scopul proiectului este alcătuirea unei arhive de istorie orală care să pună în evidență traumele suferite de către oameni și comunități în regimul comunist și felul în care aceștia au supraviețuit. Prin înregistrările video ale mărturiilor personalităților intervievate se urmărește crearea unei baze de date utilă cercetătorilor istorici și sociologi preocupați de istoria contemporană a minorităților din România.

Schimbare de regim în România. Participarea minorităților naționale din România în evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare. Realizarea unei baze de date, a unor cronologii locale și interviuri

Despre evenimentele din 1989 în România s-au realizat cronologii și monografii numai în cazul câtorva orașe mai mari, cum ar fi București, Timișoara, Brașov sau Cluj. Toate aceste încercări au în centrul atenției victimele evenimentelor. În ceea ce privește participarea minorităților naționale și primele forme de autoorganizare avem cunoștințe sumare. Activitatea științifică a lui Zoltán Kántor și Kinga Gáll s-a concentrat asupra organizării UDMR. Până în acest moment nu s-au realizat interviuri pregătite metodologic, transcrise, redactate cu indice cu elitele minoritare. Cunoștințele noastre despre cele întâmplate în diferitele localități locuite (și) de minoritari sunt foarte sumare. Nu știm cum s-au derulat evenimentele din decembrie 1989, cum a fost reorganizat sistemul instituțional local la Satu Mare, Zalău, Oradea, Cluj, Târgu-Mureș, Odorheiu Secuiesc, Miercurea-Ciuc, Sfântu-Gheorghe, Târgu-Secuiesc, Baraolt, Lugoj etc. Nu beneficiem de o bază de date de istorie orală despre viața și activitatea principalilor actori ai vieții politico-sociale din perioada comunistă ca de exemplu, baza de date a Instituției Revoluției din 1956 din Budapesta.

Rezultatele așteptate ale proiectului: cronologii locale, o narativă istorică din perspectiva mișcărilor socio-politice locale, formarea unui grup profesional care va fi capabil să realizeze și alte proiecte științifice în viitor, realizarea unei baze de date pe internet, editarea unui volum de studii.

Până la sfârșitul anului au fost realizate cronologii și interviuri în 16 orașe, după cum urmează: Cluj-Napoca, Miercurea-Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Baia Mare, Zalău, Arad, Târgu Secuiesc, Sfântu Gheorghe, Târgu-Mureș, Satu Mare, Oradea, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Sighetu Marmației, Timișoara, Brașov.

Proiectul este rezultatul unei colaborări dintre Fundația „Jakabffy Elemér”, Fundația „Progres”.

Chestionarele Congresului Mondial Evreiesc privind efectele Holocaustului asupra populației evreiești din România

În anii 1945–1946 Secțiunea din România a Congresului Mondial Evreiesc a realizat o anchetă amplă privind efectele Holocaustului asupra populației evreiești din România. Ancheta s-a realizat cu intenția de a prezenta rezultatele ei la Conferința de Pace.

În anchetă au fost incluși atât evreii aflați sub administrație maghiară în anii războiului (Ardealul de Nord), cât și cei sub administrație română. S-au tipărit două tipuri de formulare, unul bilingv pentru evreii din Ardealul de Nord și unul român pentru restul populației evreiești din România. Formularele au fost însoțite de o scrisoare a CME către declaranți (unde se preciza scopul anchetei) și de instrucțiuni de completare (în limbile română și maghiară).

Chestionarele întocmite în 1946 conțin informații referitoare la supraviețuitori și victime: numele declarantului, anul și locul de naștere, școli, profesie, starea de familie, datele victimelor și supraviețuitorilor declarate de persoana care completează chestionarul. Pe lângă datele personale avem informații și despre persecuțiile antisemite suportate de declarant, pagubele materiale suferite. Chestionarele se termină cu mărturiile supraviețuitorilor despre suferințele lor din timpul Holocaustului.

În continuare, pe parcursul anilor 2008 și 2009, au fost prelucrate chestionarele din Cluj, Oradea, Timișoara și Carei. Rezultatele prelucrării au fost publicate sub forma unui *studiu de atelier* în anul 2010. Autorii (Attila Gidó și Zsuzsa Sólyom) au intenția de a publica studiul și într-o revistă științifică din străinătate. Studiul cuprinde o prezentare largă a legislației antievreiești din Ungaria și analiza datelor obținute din chestionarele completate de către supraviețuitorii Holocaustului: structura profesională a supraviețuitorilor, vârsta, starea civilă, soarta lor în timpul Holocaustului și pagubele suferite de către ei.

În iulie 2010 a avut loc un atelier despre Ancheta CME. Prelucrarea chestionarelor din celelalte părți ale României a fost inițiată în anul 2009 de către Anca Ciuciu (Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România, București). Scopul atelierului a fost armonizarea cercetărilor privind ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1945–1946 și dezvoltarea unei colaborări între cele două grupuri de lucru.

Aplicarea principiilor educației intercultural în școli cu o componentă interetnică de elevi și profesori

Institutul a sprijinit realizarea cercetării inițiată de către Agenția Împreună cu titlul „*Aplicarea în practică a principiilor educației interculturale în școli cu o componentă interetnică de elevi și profesori*”.

Proiectul urmărește descrierea atitudinilor cadrelor didactice față de educația interculturală pe cele trei dimensiuni operaționalizate ale conceptului de „atitudine”, și anume: cunoștințe, percepții și comportamente legate de educația interculturală și în general statutul instituțional și simbolic al educației interculturale în cadrul școlilor mixte.

Proiectul dorește să surprindă impactul unor proiecte și programe de formare a cadrelor didactice în domeniul intercultural și să identifice nevoile de formare a cadrelor didactice în domeniul educației interculturale.

Studiul are în vedere șapte unități de învățământ la nivel gimnazial cu populație mixtă de elevi și cadre didactice, astfel:

- o unitate de învățământ cu populație majoritar romă și populație minoritar maghiară respectiv română;
- o unitate de învățământ cu populație majoritar maghiară și populație minoritar română respectiv romă;
- o unitate de învățământ cu populație majoritar română și populație minoritar maghiară respectiv romă;
- o unitate de învățământ cu populație compusă din etnia maghiară, cea romă și cea română.

Există două tipuri de date în acest studiu:

- Documente: analiza secundară a documentelor furnizate de către unitățile de învățământ (rapoarte de proiect, rapoarte de ședință, articole din presa locală, presă sau site-ul școlii, alte documente referitoare la curriculumul la decizia școlii etc.)
- Interviuri: 28 de focus-grupuri și 63 de interviuri, astfel:
 - un interviu individual cu conducătorul unității de învățământ;
 - câte un interviu cu 4 profesori;
 - câte un interviu cu 4 părinți;
 - un focus-grup cu profesorii;
 - un focus-grup cu părinți ai grupului majoritar;
 - un focus-grup cu părinți ai grupului minoritar;
 - un focus-grup cu elevii.

Institutul a constituit o comisie de evaluare a materialelor. Comisia este compusă din Stefánia Toma, László Fosztó și Gyula Kozák. Comisia a revăzut, analizat și evaluat în scris materialele trimise de către Agenția Împreună și a propus acceptarea acestora cu anumite modificări. Raportul preliminar al cercetării a fost diseminat pe diferite grupuri de lucru și de discuții, cu scopul de a culege contribuții din partea diferiților specialiști. ISPMN, în parteneriat cu

Agenția Împreună vor organiza în 2011 o masă rotundă, iar pe baza sugestiilor și recomandărilor culese vor finaliza raportul de cercetare.

Baze de date despre modele educaționale pentru romi

Proiectul de față și-a propus realizarea unei baze de date despre modelele educaționale pentru romi. Prin colectarea documentației instituțiilor de învățământ est-europene, care în mod explicit vizează integrarea copiilor romi, se dorește atingerea următorului scop: a avea o perspectivă asupra acelor modele educaționale pentru romi, care nu există pe paleta românească. În concepția noastră aceste modele pot deveni instrumente profesionale în tematizarea educației romilor și elaborarea deciziilor politice pe această temă. În realizarea bazei de date următoarele informații sunt colectate: strategii de recrutare a instituțiilor de învățământ, forme de finanțare, organizarea cadrului instituțional, metode didactice, modele de predare a limbii și culturii romani. Acest proiect început în anul 2010 va continua pe parcursul anului 2011.

Cercetări și anchete sociologice CSAC

Titlul: **Factorii socio-economici ai conflictelor din regiunea Ciucului de Jos**

Tipul cercetării: cercetare de teren

Locul: Ciucul de Jos (Sâncraia, Cozmeni)

Durata/Perioada: ianuarie-august 2010

Responsabil: Toma Stefánia

Descriere: Cercetarea de teren „*Factorii socio-economici ai conflictelor din regiunea Ciucului de Jos*” urmărește descrierea mecanismelor sociale și economice care au stat la baza intensificării tensiunilor dintre populația maghiară și cea romă din județul Harghita și identificarea factorilor care au condus la apariția conflictelor deschise între grupuri etnice diferite. Evenimentele din 2009 din zona Ciucului au fost larg mediatizate. Organizații și instituții locale și naționale s-au implicat în managementul conflictelor și în detensificarea postconflict. Majoritatea discursurilor apărute pe marginea acestor evenimente au accentuat caracterul etnic al conflictelor. Prin această cercetare de teren (folosind metoda triangulării și a modelului de analiză a conflictelor dezvoltat de Bartos&Wehr 2002) am dorit să argumentăm pe o parte, că dimensiunea etnică poate fi considerată doar unul dintre factorii care au contribuit la escaladarea tensiunilor, pe de altă parte, că modul în care evenimentele au fost categorizate ca fiind etnice a influențat și modurile de intervenție postconflictuală.

Titlul: **Migrația croaților**

Tipul cercetării: cercetare de teren

Locul: Carașova

Durata/Perioada: aprilie 2010

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 2

Descriere: Migrația croaților este oarecum atipică față de migrația românilor. În primul rând, croații au putut să migreze mai repede către Europa. Datorită faptului că au obținut cetățenia croată la începutul anilor '90, aceasta le-a asigurat accesul către statele din vestul Europei. Cu toate că au avut o migrație mai îndelungată, cazul migrației lor este unul specific, acela de migrație incompletă. În loc să rămână în Occident, cum se întâmplă cu o mare parte dintre migranții români, croații au o migrație incompletă în care cea mai mare parte se întorc în România și nu au intenția de sedentarizare în vestul Europei.

Titlul: Etnicitate și strategii identitare la ucrainenii din Maramureș – studiu de caz Repede (Maramureș)

Tipul cercetării: cercetare de teren, anchetă sociologică

Locul: Repede

Durata/Perioada: 17-31 mai, 29 octombrie - 4 noiembrie 2010

Responsabil: Veress Ilka, Hossu Iulia, Peti Lehel

Număr participanți:3

Descriere: Repede se situează în județul Maramureș pe Valea Ruscovei, aici fiind cea mai mare concentrație de etnici ucraineni din România.

Cercetarea a avut două componente: pe de o parte inventarierea poveștilor de viață ale membrilor comunității de ucraineni precum și a elitei locale; iar în cea de-a doua etapă s-a efectuat o anchetă sociologică asupra folosirea limbii ucrainene. Interviuurile au urmărit o tematică specială: migrația internă și externă precum și efectele sale în strategiile de identificare; folosirea limbii materne; educația și sistemul de învățământ, contactele cu Ucraina; ocaziile de expresie a identității etnice; situația elitelor și rolul lor în integrare națională modernă; rolul bisericilor în folosirea limbii materne.

Titlul: Narrative din- și în afara ghetoului

Tipul cercetării: cercetare de teren

Locul: cartierul Iris, Cluj-Napoca

Durata/Perioada: mai-iunie-2010, transcrierea interviurilor: iulie 2010

Responsabil: Plainer Zsuzsa

Număr participanți: 1

Descriere: Cercetarea de față este parte a unui proiect mai amplu despre relația locuitorilor cartierului Iris cu insituțiile locale. În această fază premergătoare s-a încercat identificare factorilor care reproduc poziția inferioară, „stigma teritorială” (L. Wacquant) a locuitorilor „blocului verde”, un ghetou urban din cartier, față de restul comunității locale. Cu alte cuvinte, s-a dorit explicarea de ce este această zonă este văzută ca una „de țigani” chiar și în ochii romilor localnici. În decursul proiectului a fost descrisă dinamica interioară a relațiilor locatarilor din ghetou, categorizările etno-rasiale locale, factorii economici și sociali, care au contribuit la pauperizarea familiilor și deteriorarea condițiilor lor de locuit. Rezultatele cercetării vor fi publicate într-un studiu de atelier, considerat rezultatul final al acestei etape a muncii de teren.

Titlul: Muzicanții romi din Câmpia Transilvaniei (județul Cluj)

Tipul cercetării: cercetare de teren

Locul: comuna Sic, județul Cluj

Durata/Perioada: 15-22 august 2010

Responsabil: Könczei Csongor

Număr participanți: 1

Descriere: În vara anului 2008 s-a început studierea pe teren a muzicanților romi din Câmpia Transilvaniei. Studiul pleacă de la o familie de muzicanți din Pălatca, familia Codoba. Despre aceasta fiind publicat și un studiu de atelier cu titlul: *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? Másodlagos identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál/ De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei.* Pe parcursul anului 2010 au fost culese date cu privire la rețelele sociale și culturale ale familiilor de muzicanți romi din comuna Sic, județul Cluj.

Titlul: Potențial turistic în județele Covasna, Harghita și Mureș

Tipul cercetării: cercetare de teren

Locul: județele Covasna, Harghita și Mureș

Durata/Perioada: 15.septembrie 2010 – 31 decembrie 2010

Responsabil: Barna Grigore, Kiss Tamás

Descriere: Cercetare de teren privind potențialul turistic din județele Covasna, Harghita și Mureș. Cercetarea cuprinde analiza statistică a datelor INS referitoare la turism, cercetări tip focus-grupuri, realizarea unui sondaj reprezentativ pe turiștii care aleg să-și petreacă în aceste locații câteva zile.

Titlul: Consum Cultural 2010. Dimensiuni comparative: români și maghiari

Tipul cercetării: cercetare de teren

Coorganizator: cercetarea și studiul se realizează în colaborare cu Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii, București

Locul: nivel național

Durata/Perioada: 25 octombrie 2010-25 decembrie 2010

Responsabil: Barna Grigore, Kiss Tamás

Descriere: Sondaj reprezentativ pe populația de peste 15 ani la nivel național, pe un eșantion de 3.000 de persoane realizat de către CCCDC, respectiv sondaj reprezentativ pe populația

maghiară din Transilvania realizat de către ISPMN. Scopul cercetării a fost compararea consumului cultural dintre români și maghiari care se realizează prin analiza rezultatelor obținute în cele două sondaje care sunt efectuate cu metodologii similare (chestionar și eșantionare similară).

Titlul: **Politica de instituționalizare a limbii romani în sistemul de învățământ românesc**

Tipul cercetării: anchetă sociologică, cercetare de teren

Locul: România

Durata/Perioada: noiembrie 2010 – iunie 2011

Responsabil: Kardos Melinda

Descriere: Romii sunt recunoscuți ca fiind o minoritate națională în România după căderea socialismului. Întreținerea și utilizarea sporită a limbii romani a fost printre prioritățile politicile minoritate postsocialiste care vizează conservarea și revitalizarea culturii și identității române. Într-adevăr, utilizarea limbii romani s-a extins repede în unele contexte instituționale, contextul educațional fiind cel mai important dintre ele. După douăzeci de ani de politici educaționale și de introducere a limbii de predare romani și utilizarea ei în domeniul educațional/public/administrativ, ne lipsește încă o imagine de ansamblu cuprinzătoare cu privire la realizările și neajunsurile acestui proces.

Această cercetare își propune să facă primul pas în vederea atingerii obiectivului de cercetare cu accent pe contextul instituțional și practicile de predare a limbii romani.

Cu scopul de a răspunde la aceste întrebări ne-am propus un proiect care combină diferite metode (cantitative și calitative).

Obiectivele cercetării au fost:

- Analizarea contextului instituțional: cadrul legal, aranjamentele administrative, actorii implicați. Această componentă de cercetare implică analiza politică și un sondaj sociologic.
- Conținutul și programa: programele educaționale, colectarea și analizarea materialelor didactice și a manualelor.
- Practicile locale și efectele lor. Aceste studii de caz aprofundate s-au axat pe actorii implicați în procesul de predare și învățare a limbii romani.

Titlul: Reprezentarea localului și identitățile transnaționale: cazul germanilor din Hodod (Satu Mare)

Tipul cercetării: cercetare de teren

Coorganizator: Muzeul Județean Satu Mare

Locul: Hodod

Durata/Perioada: 2010

Responsabil: Peti Lehel

Număr participanți: 2

Descriere: Cercetarea a fost efectuată de către Peti Lehel (ISPMN) și Szilágyi Levente (Muzeul Județean Satu Mare). Cercetarea a fost parte a unui proiect mai larg, ținta căruia a fost finalizarea unui film documentar despre strategiile identitare ale germanilor din Hodod (Satu Mare). Germanii din Hodod sunt de religie luterană. Comunitatea s-a așezat în Hodod pe la mijlocul secolului al XVIII-lea. În timp, ei și-au construit o biserică și o școală cu predare în limba germană. După cel de-al Doilea Război Mondial, membrii comunității germane au fost nevoiți să se refugieze în Germania iar cei care au rămas acasă, au fost deportați în Rusia. Majoritatea refugiaților din Germania nu s-au întors acasă, începând o viață nouă în Germania. În timpul comunismului multe familii, dintre cele rămase, au migrat în Arad, unde s-au angajat în fabricile orașului. În aceeași perioadă, migrația în Germania a membrilor comunității a continuat. După schimbarea de regim din 1989, majoritatea germanilor s-au mutat în Germania, comunitatea din Hodod ajungând să numere doar 20 persoane. Obiectul cercetării a fost analizarea strategiilor identitare și a atitudinilor vis-à-vis de *locality/local* a germanilor din străinătate, precum și a atitudinilor membrilor comunității rămași în satul natal. Renovarea bisericii luterane în care ceremoniile sunt ținute numai la fiecare cinci săptămâni, zilele satului (cu ocazia cărora toți germanii din străinătate se întorc acasă, în satul lor natal), arată faptul că pentru comunitatea germană din Hodod continuă să fie importantă reprezentarea localului, menținerea ideii unei comunități viabile.

Titlul: Film documentar: Când noi eram mulți. Trecutul și prezentul comunității germane din Hodod

Coorganizatori: Muzeul Județean Satu Mare

Locul: Hodod

Data: 2010

Responsabil: Peti Lehel, expert – interlocutor

Descriere: Datorită situației politice de după al Doilea Război Mondial și era socialistă, cele mai multe familii au fost nevoite să urmeze calea emigrării. Schimbările de după 1989 au făcut ca până și cei rămași în urmă să plece din țară. Astăzi trăiesc doar în jur de douăzeci de germani în Hodod și mai mult de șase sute risipiți în lume. Testul pentru această comunitate germană ar putea fi ca biserica să nu urmeze soarta pe care a avut-o școala.

Titlul: **Analiza comparativă a relațiilor interne de putere. Cazul grecilor și al ucrainenilor**

Tipul cercetării: cercetare de teren

Locul: Repedea (Maramureș), Izvoarele (Tulcea), Tulcea

Responsabil: Veress Ilka

Număr participanți: 1

Descriere: Pornind de la rezultatele cercetării, în cazul armenilor din România, concluzia este că fragmentarea interioară (culturală, istorică sau religioasă) a diferitelor minorități, în câmpul de putere interior al grupurilor, se reflectă prin lupte simbolice pentru dreptul de a fi reprezentantul legitim al minorității respective. Scopul cercetării a fost conturarea și descrierea acestor grupuri interne și strategiile lor în lupta simbolică pentru reprezentarea minorității respective în câmpul politic pe nivel local, regional și național.

Ca subiecți ai cercetării efectuate au fost alese două minorități, care din cauza dispersării teritoriale, se compun din mai multe grupuri.

Din punct de vedere metodologic, cercetarea s-a bazat pe interviuri de tip narativ-biografic cu liderii organizațiilor minorităților alese.

Ucrainenii fiind una dintre cele mai numeroase minorități din România, se compun din mai multe grupuri regionale. Unul dintre grupurile cele mai caracteristice din punct de vedere cultural sunt considerați ucrainenii din zona Maramureșului.

În cazul minorității grecești, vorbim despre diferite straturi istorice, privind stabilirea populației pe teritoriul țării. Deci, cele două grupuri de interes sunt descendenții ai vechilor familii (Izvoarele) și grupul refugiaților de după 1948.

Rezultatul cel mai important al acestui proiect este cunoașterea mai aprofundată a dinamicilor și strategiilor construirii „image”-lui comunităților minoritare din România.

Stagii de documentare interne și externe CSAC

Locul (țară, oraș, instituție): Oradea

Durata/Perioada: 2010 februarie-martie

Participant: Plainer Zsuzsa

Scopul/Tema: Cenzura presei locale orădene între anii 1966-1977. Colectarea materialelor din Arhivele Județene Bihor referitoare la activitatea Direcției Generale de Presă și Tipărituri Oradea.

Locul (țară, oraș, instituție): Germania, Bonn, ZEF – Centrul pentru Studiul Dezvoltării

Durata/Perioada: 16-26 martie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Scopul/Tema: Centrul pentru Studiul Dezvoltării este unul dintre centrele importante de studiu al dezvoltării internaționale din Germania. Scopul vizitei a fost acela de a vedea modul de structurare a cercetării din cadrul centrului.

Locul (țară, oraș, instituție): Germania, Universitatea Bielefeld

Durata/Perioada: iunie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Scopul/Tema: Vizita a fost realizată în scopul realizării unei cooperări pentru bursierii postdoctoranzi ai ISPMN în cadrul proiectului POSDRU 89/1.5/S/61104, „Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorale”. S-a stabilit ca bursierii postdoctoranzi să beneficieze de un stagiu de documentare extern de 4 luni la centrul COMCAD din cadrul Departamentului de sociologie al Universității din Bielefeld.

Locul (țară, oraș, instituție): Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj

Durata/Perioada: 2010

Participant: Könczei Csongor

Scopul/Tema: *A városi cigánymuzsikuskok a 19. és 20. század erdélyi sajtójában* [Muzicanții romi orășeni în presa din Transilvania secolelor XIX-XX]

Centrul de Documentare

Proiecte inițiate de către CDM

Cadastru online

În anul 2008 ISPMN a demarat un proiect care are în vedere inventarierea sistemelor instituționale ale minorităților naționale din România și elaborarea unei analize comparative a acestora. Cercetarea a pornit de la premisa conform căreia, sistemele instituționale reflectă complexitatea existenței sociale autonome la nivelul comunității, în acest caz al minorităților studiate.

Cercetarea a inclus minoritățile naționale cu reprezentare parlamentară, cu excepția maghiarilor, deoarece sistemul instituțional al acestei minorități a reprezentat obiectul mai multor studii anterioare.

În baza raționamentelor mai sus-amintite, a fost realizată o anchetă sociologică (interviuri, chestionare) care a vizat instituțiile următoarelor minorități etnice: albaneză, armeană, bulgară, cehă, croată, evreiască, germană, greacă, italiană, macedoneană, poloneză, romă, ruso-lipoveană, ruteană, sârbă, slovacă, tătară, turcă, ucraineană.

În cadrul aceluiași proiect am dezvoltat o pagină web. Scopul acestei pagini constă în dezvoltarea unui fond comun de date, în programarea unui cadastru online menit a oferi informații generale, ușor accesibile care să permită contactarea instituțiilor și a liderilor acestora. Structura acestui cadastru online a fost dezvoltată urmărind natura datelor completate în chestionare de către reprezentanții minorităților naționale. Prin intermediul sistemului interactiv pus la dispoziția celor care accesează pagina web, fiecare instituție a minorităților naționale din România are posibilitatea de a fi adăugată acestei baze de date a cadastrului online.

Valoarea acestui proiect este cu atât mai mare cu cât, până la această oră nu există un cadastru online al instituțiilor minorităților naționale menit a oferi informații generale, ușor accesibile care să permită contactarea instituțiilor amintite precum și a liderilor acestora. Totodată, acest proiect creează un cadru menit a oferi acestor instituții vizibilitate și accesibilitate, ambele necesare, având în vedere că sunt instituții de interes public/social. Astfel, prin crearea acestui cadastru online sperăm să contribuim la dezvoltarea relațiilor interetnice din România precum și la dezvoltarea unor relații solide de lucru cu reprezentanții minorităților naționale interesați de științele sociale.

Link-ul la care această bază de date poate fi accesată este:

<http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/institutii>

În anul 2010, Institutul nostru și-a dezvoltat baza de date online prin includerea în cercetare a instituțiilor minorității maghiare, minoritate cu privire la care dețineam o bază de date (rezultată în urma unei cercetări anterioare) care necesită însă, o actualizare. La ora actuală, Cadastrul nostru cuprinde circa 1.800 de instituții ale minorităților naționale.

Monitorizarea presei privind minoritățile naționale

Centrul de documentare din cadrul Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a inițiat un proiect de monitorizare a presei pe următoarele teme: conflicte interetnice, legea privind statutul minorităților naționale din România, legea învățământului – predarea limbii române ca a doua limbă, problema emigranților români din Italia, transformarea sistemului electoral – problematica reprezentării minorităților în parlament (problema votului uninominal). Proiectul a debutat în anul 2007 și a continuat pe parcursul anilor 2008-2010.

În cadrul proiectului sunt monitorizate versiunile online ale cotidianelor naționale. În cazul presei scrise în limba română sunt acoperite următoarele ziare: *Evenimentul Zilei, Jurnalul Național, Ziua, Cotidianul, Gândul*. De asemenea sunt monitorizate și următoarele cotidiene naționale ale minorității maghiare: *Krónika, Új Magyar Szó, Transindex, Erdélyi Riport*.

Înregistrarea datelor fiecărui articol este standardizată, arhivarea electronică a materialelor fiind o muncă continuă.

Obiectivul proiectului este acela de a crea o bază de date în programul statistic SPSS, prin care se pot genera rapoarte statistice despre frecvența acestor teme apărute în diferite organe de presă, și crearea unei baze de date cu articolele, știrile, interviurile, reportajele, editorialele apărute, care va face posibilă o analiză mai amplă, cantitativă a discursurilor publice legate de minoritățile naționale.

În anul 2010 proiectul și-a propus o continuare a muncii de monitorizare prin identificarea și arhivarea articolelor ce dezbat temele de interes pentru proiectul nostru. La ora actuală baza noastră de date cuprinde 2.469 de articole.

Banca de date ISPMN

În anul 2008 s-a început colaborarea cu Banca de date a portalului Transindex (www.adatbank.transindex.ro) în vederea elaborării unui proiect comun, și anume:

dezvoltarea conținutului online al ISPMN, crearea unei bănci de date în limba engleză, cu conținut specializat pe tema minorităților din România.

Banca de date va cuprinde următoarele conținuturi:

- baze de date statistice;
- statistici despre minoritățile etnice din România conform ultimelor recensământuri;
- informații privind organizațiile minoritare din România;
- cronologiile organizațiilor minoritare din România;
- dicționar de localități din România;
- hărți etnice;
- culegerea legilor referitoare la minorități;
- bibliografii de specialitate (de științe sociale) despre minoritățile din România;
- bibliografia cărților apărute în limbile minorităților etnice și naționale din România;
- biblioteca ISPMN;
- cărți și reviste editate de către ISPMN;
- link-uri utile.

La ora actuală, cei interesați vor găsi în arhiva noastră 24 de baze de date, rezultate ale unor cercetări desfășurate de către institutul nostru și alte instituții colaboratoare: Universitatea Babeș-Bolyai – Departamentul de sociologie, CCRIT, ELTE UNESCO – Departamentul pentru studierea minorităților, Editura Kriterion, Centrul sociologic Max Weber, Institutul Teleki László.

Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România

În anul 2010 a debutat proiectul *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România*. Scopul acestui proiect este colectarea și difuzarea informațiilor despre:

- lucrările științifice recent apărute în domeniul cercetării minorităților naționale din România, respectiv,
- evenimentele de importanță majoră din acest domeniu.

Proiectul dorește să contribuie la creșterea vizibilității lucrărilor științifice din domeniul vizat și la intensificarea fluxului de informații despre/între instituțiile interesate, respectiv autorii lucrărilor. Între lucrările științifice propagate sunt incluse nu numai publicațiile apărute în România, ci și cele apărute în străinătate, precum și sursele prime create de diferite instituții (baze de date, repertorii, colecții de documente etc.). La fel, informațiile referitoare la evenimente mai importante conțin știri despre conferințe și workshop-uri organizate în țară și

în străinătate pe tema minorităților naționale din România. Informațiile difuzate nu conțin activitatea ISPMN (publicații ISPMN și evenimente organizate exclusiv de către ISPMN). Informațiile colectate se vor difuza instituțiilor interesate din România, cum ar fi organizații guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă de minorități, respectiv organizațiile minorităților.

Mijloacele utilizate pentru colectare și difuzarea informațiilor

Informațiile se colectează preponderent prin corespondență (*via* e-mail) între ISPMN și instituțiile care produc sau contribuie la apariția lucrărilor științifice relevante și ocazional prin discuții personale cu administrația instituțiilor. Mijloacele prin care se difuzază informațiile colectate constituie:

- buletinul informativ periodic (lunar) în format electronic,
- site-ul ISPMN. Buletinele informative vor fi afișate lunar pe site în formă compactă. Evenimentele vor fi afișate și înainte de a avea loc, deci și separat de celelalte informații incluse în buletinul informativ, pe pagina principală a site-ului ISPMN între „știri, noutăți etc.”.

Implementarea proiectului

Implementarea proiectului presupune o comunicare permanentă între ISPMN și instituțiile care produc sau contribuie la apariția lucrărilor științifice.

În funcție de forma de cooperare stabilită, ISPMN va urmări să susțină comunicare regulată cu instituțiile vizate ce se materializează în corespondență.

Informațiile privind noutățile în cercetarea minorităților naționale din România se vor redacta sub forma unui buletin informativ periodic ce va fi difuzat organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă de minorități, respectiv organizațiile minorităților.

Newsletter-ul ISPMN

Centrul de documentare a lansat în luna octombrie a anului 2010 *Newsletter-ul* ISPMN. Scopul său este de a oferi publicului avizat informații despre principalele activități organizate sub egida institutului sau de către cercetătorii care activează în cadrul acestuia. Paleta de evenimente la care se va face referire va fi destul de largă, putând să cuprindă informații despre: ultimele apariții editoriale ale ISPMN, conferințe, ateliere, mese rotunde organizate de către institut, parteneriate de cercetare etc. Apariția sa va fi lunară iar cei interesați în a avea acces la mai multe informații despre evenimentele prezentate sunt rugați să

ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro unde cercetătorii implicați le vor pune la dispoziție mai multe materiale.

Arhivarea electronică a proiectelor ISPMN

Centrul de documentare a ISPMN derulează proiectul permanent de arhivare electronică a proiectelor desfășurate de către institut. Prin arhivarea electronică a proiectelor de cercetare se urmărește pe de o parte sistematizarea acestora, iar pe de altă parte culegerea și arhivarea/verificarea rezultatelor sau/și al diferitelor produse de proiect. Printr-un format clar și accesibil, arhivarea include următoarele informații specifice în câmpuri separate:

- cod de identificare,
- titlu/denumire proiect,
- tema cercetării,
- responsabilii de proiect,
- parteneri (de ex. alte instituții sau colaboratori din afara ISPMN),
- perioada de desfășurare a proiectului,
- observații (stare proiect – în pregătire/în derulare/finalizat etc.)

Rezultate elaborate în curs/la final pe tipuri de documente (subcâmpuri) și atașate (cu hyperlink): buletin informative, raport de cercetare studiu/studii, statistici/baza de date, fotografii, film, înregistrări audio, site web, alte observații (prezentări publice etc.). Pe lângă tabel, documentele aferente diferitelor proiecte sunt arhivate nu numai în fișiere separate ci și păstrate în Centrul de documentare sub forma de copii tipărite.

Pagina web a ISPMN

În anul 2010, pagina Institutului nostru a cunoscut o dezvoltare continuă. Conținutul paginii ISPMN are la ora actuală următoarele componente mari: Despre institut; Proiecte; Evenimente; Proiecte Roma; Editura ISPMN; Baza de date ISPMN; Instituțiile minorităților; Biblioteca online ISPMN; Formulare bilingve.

Conținutul paginii este dezvoltat în 3 limbi: limba română, limba engleză și limba maghiară. Cei care accesează pagina noastră de web se pot informa cu privire la profilul Institutului, a principalelor cercetări și proiecte efectuate de către noi și pot accesa rapoartele acestora; au accesul la catalogul online al bibliotecii ISPMN, pot afla informații despre viitoare manifestări, conferințe organizate de către instituția noastră, pot chiar descărca versiunea online a textelor *Studiilor de atelier* pe care le edităm începând cu anul 2008.

În anul 2010, conținutului paginii a fost dezvoltat cu noile proiecte ale Institutului, cu rapoartele rezultate în urma cercetărilor, cu noile publicații ale Editurii ISPMN etc., astfel încât să oferim o imagine cât mai completă despre activitățile Institutului precum și despre alte tipuri de informații care ar putea fi utile celor interesați de problematica minorităților naționale, atât la nivel național cât și internațional.

Fondul de documente al CDM

Filmoteca ISPMN

ISPMN a demarat în anul 2008 un proiect care are în vedere constituirea unei *Filmoteci ISPMN* menită a completa arhiva Centrului de documentare a Institutului.

Unul dintre obiectivele Centrului de documentare din cadrul ISPMN este de a crea o bibliotecă de specialitate în domeniul studiului minorităților etnice, astfel că fondul de documente se dezvoltă odată cu domeniile de cercetare ale ISPMN. Constituit în mare parte din cărți, publicații periodice, rapoarte etc. fondul dispune în prezent și de o mică colecție de filme. Această colecție de filme constituie baza *Filmotecii ISPMN*, parte a colecției multimedia a Centrului de documentare, își propune să servească nevoile cercetătorilor angajați ai ISPMN, respectiv ale utilizatorilor acestui Centru de documentare.

Planul de dezvoltare pentru 2009 a constat în identificarea și achiziționare de filme documentare, filme artistice sau de ficțiune și spoturi care au relevanță pentru studierea minorităților etnice și a relațiilor interetnice. În acest sens au fost inițiate:

- colaborări cu arhive de filme sau instituții de profil (pentru a obține copii ale unor filme păstrate în arhive);
- achiziționarea de filme care se comercializează;
- deplasări în limita posibilităților pentru filme prezentate la festivaluri de filme și workshop-uri, pentru a obține copii ale acestora de la producători sau distribuitori (festivaluri autohtone – Astra Sibiu).

În anul 2009 a fost întocmită o listă de materiale care au fost identificate ca fiind de interes pentru aria noastră de studiu, menite a fi achiziționate pe parcursul anului 2010. Planul de dezvoltare pentru 2010 a constat în identificarea și achiziționare de filme documentare, filme artistice sau de ficțiune și spoturi care au relevanță pentru studierea minorităților etnice și a relațiilor interetnice. Astfel în 2010 au fost achiziționate filme documentare și de ficțiune care au relevanță pentru studierea minorităților etnice, a relațiilor interetnice, respectiv filme

care au ca temă migrația, regiunea est-europeană și istoria ei recentă etc. În acest an, responsabilii de proiect au continuat dezvoltarea *Filmotecii ISPMN*, care a ajuns la ora actuală să conțină 100 de filme documentare și 20 de DVD-uri cu interviuri filmate în diferite cercetări.

Biblioteca ISPMN

Colecțiile bibliotecii își propun să servească nevoile cercetătorilor angajați ai ISPMN, respectiv ale utilizatorilor Centrului de documentare. Unul dintre obiectivele Centrului de documentare este de a crea o bibliotecă de specialitate în domeniul studiului minorităților etnice, astfel că fondul de documente se dezvoltă odată cu domeniile de cercetare ale ISPMN.

În anul 2010 institutul și-a propus îmbogățirea fondului de documente prin achiziții noi și donații. Noile cărți de specialitate (în limbi de circulație internațională, cât și în limba română și maghiară) care au fost achiziționate sunt în conformitate cu domeniile de colecție deja stabilite, adică literatură despre romi, sociologie și migrație, antropologie și psihologie socială, relații interetnice, naționalism și etnicitate, drepturi ale minorităților, respectiv bilingvism și multilingvism (sociolingvistică, psiholingvistică etc.).

În afara accesului online la colecțiile/baza de date JSTOR, Centrul de documentare al ISPMN are abonament la 11 reviste de specialitate (de ex. prin platforma Informaworld a editurii Routledge/Taylor & Francis). Catalogul online (serviciul informațional) este dezvoltat în permanență, iar în ceea ce privește serviciul de relații cu publicul, am inaugurat la sfârșitul lunii martie 2010 o sală de lectură (cu acces wi-fi). La sfârșitul anului 2010 fondul bibliotecii ISPMN numără aproximativ 3.000 de volume. Site-ul, respectiv catalogul online al bibliotecii poate fi vizitat la adresa <http://ispmn.gov.ro/biblioteca-online-ispmn/>.

Publicații

Editare cărți ISPMN

Volumele editate în anul 2010 de către Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale urmăresc tematici aflate în conexiune cu domeniile de studiu ale Institutului nostru, respectiv, studierea și cercetarea inter și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România. Aceste volume ilustrează fragmente din istoria socială a minorităților naționale din România, fie la nivelul unor studii de caz, fie la nivelul unor analize sociologice demografice, analize antropologice.

Editor: Horváth István – Tóodor Erika Mária

Anul: 2010

Titlul: **Limbă, identitate, multilingvism și politici educaționale**

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Descriere: Volumul de față, include 11 studii în limba română, dintre care unele (4 studii) sunt preluări și traduceri ale celor din primul volum, altele (7 studii) reprezintă primele publicări ale unor cercetări și analize.

Scrierile acestui volum vă propun o incursiune incitantă, prin prisma unor cercetări și analize riguroase, în existența bi(multi)lingvă, așa cum aceasta se concretizează în manifestarea verbală a individului, în asumarea Sinelui din perspectiva statutului de minoritar/majoritar, în conduita verbală activată în contextele variate ale existenței și ale nevoii imanente a individului de integrare socială eficientă. Cu alte cuvinte, volumul de față vă oferă perspective analitice din punctul de vedere al sociolingvisticii, al lingvisticii, al pedagogiei bi(multi)lingvistismului și al psihosociologiei acestuia, lăsând la îndemâna cititorului inițiativa interpretării și a reflecțiilor.

Autor: Stefano Bottoni

Anul: 2010

Titlul: **Transilvania roșie. Comunismul român și problema națională 1944–1965**

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Descriere: Acest volum reconstruiește istoria unei regiuni multietnice a Europei Central–Orientale, Transilvania, în perioada cuprinsă între 1944 și 1965. Regimul comunist român nu „teritorializa” chestiunea națională și aplica selectiv promovarea culturală a minorităților. O schimbare crucială a avut loc între anii 1950 și 1952, prin crearea Regiunii Autonome Maghiare, care ar fi trebuit să încununeze procesul de „izomorfism instituțional” la structura sovietică. Revoluția din 1956 a suscitât dilema alegerii între loialitate politică și afinitate națională, divizând comunitatea maghiară și forțând puterea centrală la revederea strategiei politice aplicate în Transilvania. Tensiunile etnice care au marcat istoria regimurilor comuniste sunt interpretate nu ca rezultat al unei „derive” naționaliste a doctrinei marxist-leniniste, ci ca o consecință inevitabilă a unei compatibilități de natură non-teoretică, ci programatică, între bolșevism și proiectul național. Procesul de omogenizare s-a împlinit în timpul lui Nicolae Ceaușescu, însă bazele sale fuseseră puse de predecesorul său, Gheorghe Gheorghiu-Dej. Crearea unui Stat etnocratic, obținută fără recurs la omucidere sau strămutări populaționale, a fost posibilă doar prin intermediul folosirii masive a instrumentarului coercitiv avut la dispoziție de către regimurile totalitare de tip sovietic.

Autor: Rogers Brubaker – Margit Feischmidt – Jon Fox – Liana Grancea

Anul: 2010

Titlul: **Politică naționalistă și etnicitate cotidiană într-un oraș transilvănean**

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Descriere: Situată la periferia geografică a două națiuni, însă imaginată ca fiind în centrul fiecăreia dintre acestea, Transilvania a fost multă vreme un teren al disputelor naționaliste. După căderea comunismului, aceste dispute au fost deosebit de intense la Cluj, centrul cultural și politic al Transilvaniei. În ciuda acestui fapt, retorica naționalistă incendiară n-a stârnit decât o reacție populară în surdina. Locuitorii Clujului – atât majoritatea vorbitoare de română, cât și minoritatea vorbitoare de maghiară – au rămas în mare măsură indiferenți față de revendicările naționaliste formulate în numele lor.

Elaborată pe baza a șapte ani de cercetare de teren, cartea de față examinează nu doar câmpurile puternic polarizate ale politicii naționaliste – la Cluj, în Transilvania și în Europa Centrală și de Est – ci și domeniul mult mai fluid al experienței, înfăptuirii și înțelegerii etnicității și naționalității în viața cotidiană. Prin acest demers, cartea răspunde unor întrebări fundamentale despre etnicitate: unde apare, unde contează și cum operează aceasta? Depășind diviziunile convenționale ale muncii academice, Rogers Brubaker și colaboratorii săi

utilizează perspective rareori juxtapuse: istorică și etnografică, instituționalistă și interacționistă, politică și experiențială.

Dezvoltând teza lui Brubaker din inovatoarea *Ethnicity without Groups*, cartea de față demonstrează că, în ultimă instanță, tocmai în și prin experiența cotidiană – tot atât de mult ca și în disputa politică sau articularea culturală – etnicitatea și naționalitatea sunt produse și reproduse drept categorii fundamentale ale vieții sociale și politice.

Autor: Kiss Tamás

Anul: 2010

Titlul: **Adminisztratív tekintet. Az erdélyi magyar demográfiai diskurzus összehasonlító elemzéséhez. Az erdélyi magyar népesség statisztikai konstrukciójáról [Perspectivă administrativă? O analiză comparativă a discursului demografic maghiar din România]**

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Descriere: Volumul are două părți relativ independente, cu abordări teoretice diferite. Prima parte prezintă o analiză comparativă a discursului demografic maghiar din România. Analiza cuprinde texte dedicate tematicii demografice mai ales din perioada dictaturii comuniste, însă au fost incluse și câteva texte din perioada postdecembristă. Aici un important punct de reper este discursul demografic românesc. A doua parte a volumului prezintă un model demografic al populației maghiare din România, elaborat în cursul cercetărilor care au avut loc după recensământul din 2002. Deși volumul prezintă un model demografic și procese demografice, abordarea teoretică nu este (sau este doar parțial) una demografică. *Populația/societatea maghiară din România* va fi prezentată în această parte ca fiind un proiect etno-politic și o construcție socială. Obiectivul analizei însă nu este deconstrucția unei viziuni asupra comunității maghiare. Volumul vrea doar să-și clarifice presuposițiile și consecințele acestei viziuni. Bineînțeles însă că analistul are de gând să găsească alternative în privința unor elemente a acestei construcții, considerate ca fiind inutile și problematice din perspectiva proiectelor care vizează comunitatea maghiară.

Editor: Gidó Attila –Horváth István – Pál Judit

Anul: 2010

Titlul: **140 de ani de legislație minoritară în Europa Centrală și de Est**

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Descriere: Volumul cuprinde prezentările susținute la conferința intitulată „140 de ani de legislație minoritară în Europa Centrală și de Est” (11–12 decembrie 2008, Cluj-Napoca). Conferința a fost organizată în comun de către Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (Cluj-Napoca), Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea „Babeș–Bolyai” (Cluj-Napoca), Societatea Muzeului Ardelean (Cluj-Napoca), Comitetul Academic din Cluj (Cluj-Napoca) și Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézet (Budapesta).

Studiile se încadrează în următoarele teme majore: contextul istoric și ideologic (istorie a ideilor) al legii naționalităților din 1868, reacția naționalităților față de lege, istoria instituțională a legilor naționalităților din Europa Centrală și de Est, analiza comparată a diferitelor legislații privind naționalitățile din Europa Centrală și de Est, legile actuale în problema minorităților în Europa Centrală și de Est, mecanisme de funcționare.

Editor: Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel

Anul: 2010

Titlul: **Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria** (2 volume: limba română și limba maghiară)

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Descriere: Studiile reunite în volumul de față analizează o serie de subiecte „actuale”, ce pot fi considerate totuși clasice, bunăoară bilingvismul, interferențele lingvistice, procesele identitare, promovarea unor politici de omogenizare și asimilarea, conservarea culturii, relațiile și sistemul relațiilor interetnice, fiind totodată abordate și probleme de natură istorică, precum migrația, așezarea și strategiile comunitare ale minorităților cehă și slovacă. Prin publicarea câte unui volum de studii ale specialiștilor din Ungaria și ale celor ce realizează cercetări în România privind minoritățile cehă și slovacă, și traducerea acestuia în ambele limbi majoritare – maghiară și română –, se încearcă atragerea atenției asupra acestei probleme din perspectivă științifică, politică și publică, deopotrivă de importante.

Editor: Könczei Csongor

Anul: 2010

Titlul: **Coreografia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei** (2 volume: limba română și limba maghiară)

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Descriere: Conferința științifică organizată pe 29 aprilie 2009 de către Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN), cu sediul la Cluj, și Fundația Tranzit intitulată *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei* [*Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón*] a fost apreciată ca prima manifestare științifică de acest gen din Transilvania. Volumul de față include variantele redactate ale prelegerilor din această sesiune științifică, și prin intermediul traducerii – care conferă volumului o importanță aparte – situația actuală a artei coregrafice și a coreologiei maghiare din Transilvania devine cunoscută și publicului român format din specialiști și cititori interesați.

Volume în curs de apariție:

Autor: Fosztó László

Anul: 2011

Titlul: **Társadalmi mozgalmak a romák körében: egy jelenség többszinterű etnográfiaja**
[Mișcări sociale în rândul romilor: o etnografie multi-pozițională]

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Editor: Kiss Tamás – Barna Gergő

Anul: 2011

Titlul: **Tinerii maghiari din România. Dimensiuni comparative** (2 volume: limba română și limba maghiară)

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Editor: Toma Stefánia – Fosztó László

Anul: 2011

Titlul: **Spectrum. Cercetări sociale despre romi**

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Editor: Horváth István – Tonk Márton

Anul: 2011

Titlul: **Minority Politics within the Europe of Regions [Politici minoritare în Europa regiunilor]**

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Editor: Horváth István – Tódor Erika Mária

Anul: 2011

Titlul: **Nyelvhasználat, tannyelv és két(több)nyelvű lét [Utilizarea limbii în context biling.**

Limba de predare și existența multilingvă – titlu în lucru]

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Autor: Könczei Csongor

Anul: 2011

Titlul: **On the Social and Cultural Network of the Gypsy Musicians of Kalotaszeg**

[Rețelele sociale și culturale ale muzicanților romi din zona etnografică Călata]

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Autor: Peti Lehel – Agnieszka Barszczewska

Anul: 2011

Titlul: **Integrating Minorities: Traditional Communities and Modernization [Integrarea**

minorităților. Comunități tradiționale și modernizare]

Coordonator volum: Horváth István, Jakab Albert Zsolt

Studii de atelier

În anul 2010, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a lansat unsprezece ediții ale seriei *Studii de atelier. Cercetarea minorităților naționale din România*.

Studiile sunt editate în mai multe limbi iar autorii articolelor sunt cercetători ai institutului precum și colaboratori externi ai acestuia. Ele pot fi citite și descărcate în format electronic de pe site-ul Institutului:

<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:studii-de-atelier>

Autor: HORVÁTH István (coord.) - VERESS Ilka - VITOS Katalin

Titlul: **Közigazgatási nyelvhasználat Hargita megyében az önkormányzati és a központi kormányzat megyeszintű intézményeiben [Utilizarea limbii în administrația publică locală și în instituțiile deconcentrate din județul Harghita]**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.: 27/2010

Descriere: Raportul de față analizează și evidențiază în ce măsură, instituțiile deconcentrate și cele aflate în subordinea administrației locale respectă prevederile legale și asigură condițiile necesare pentru exercitarea drepturilor lingvistice ale minorităților. În același timp, este analizată și maniera în care maghiarii din județul Harghita își exercită acest drept, adică în ce măsură comunică aceștia în limba maternă cu ocazia diverselor contacte pe care le au la nivel administrativ.

Analiza se bazează pe date ce provin din mai multe surse: o parte dintre ele rezultă din anchetele sociologice întreprinse de către Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, iar altele (cum ar fi cele referitoare la instituțiile care reprezintă puterea centrală la nivel județean) au fost colectate în mod special pentru această cercetare efectuată la cererea Consiliului Județean Harghita.

Autor: Gheorghe SARĂU

Titlul: **Bibliografie selectivă privind rromii (1990-2009)**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.: 28/2010

Autor: Livia POPESCU – Cristina RAȚ – Adina REBELEANU

Titlul: „*Nu se face discriminare!*”...doar accesul este inegal. **Dificultăți în utilizarea serviciilor de sănătate de către populația romă din România / „No discrimination!” Just unequal access... Barriers in the use of health-care services among the Romanian Roma**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.: 29/2010

Descriere: Articolul explorează limitele și dificultățile accesului la serviciile de asistență medicală, incluse în configurația dreptului la sănătate și în sistemul public de asigurări de sănătate, comparând situația românilor, maghiarilor și a romilor din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest a României. Autoarele consideră că inconsecvențele prezente în reglementările din sistemul de sănătate mențin dezavantajul structural al populației rome, în ciuda angajamentului guvernului de a combate discriminarea romilor și de a promova incluziunea socială, angajament asumat în cadrul strategiilor naționale din 2002 și 2006 și reafirmat în contextul participării României la *Deceniul de Incluziune al Romilor 2005-2015*.

Autor: KISS Tamás – VERESS Ilka

Titlul: **Minorități din România: dinamici demografice și identitare**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.: 30/2010

Descriere: Studiul își propune să schițeze portretul etno-demografic al minorităților naționale din România. Analiza are drept punct de pornire datele statistice furnizate de către Institutul Național de Statistică, cu care ISMPN a încheiat un protocol de colaborare. Datele utilizate pentru elaborarea acestui studiu pot fi grupate în două categorii: (1) date de recensământ și (2) date ce provin din înregistrarea mișcării populației. În ceea ce privește minoritățile analizate, s-a pornit de la structura reprezentării parlamentare a minorităților din România.

Autor: SÓLYOM Zsuzsa

Titlul: **Ancheta sociologică – Coeziune socială și climat interetnic în România, octombrie – noiembrie 2008**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.: 31/2010

Descriere: Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale în colaborare cu Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice a realizat o anchetă sociologică reprezentativă pe

tema climatului interetnic din România. Metodologia cercetării a fost pregătită ținând cont de cercetările cantitative anterioare, realizate în ultimii ani, referitoare la relațiile interetnice din România care sunt disponibile sau parțial disponibile. Sondajul s-a realizat în perioada 24 octombrie – 7 noiembrie 2008, pe două eșantioane paralele, un eșantion național de 1189 de subiecți din toate regiunile României (Moldova, Muntenia, Oltenia, Dobrogea, Transilvania, Crisana-Maramureș, Banat, București) și un subeșantion de 534 de subiecți autodeclarați de etnie maghiară din (Transilvania, Crișana-Maramureș și Banat); totalul subiecților de etnie maghiară din ambele eșantioane a fost de 612 subiecți (eșantion maghiar lărgit).

Autor: KÖNCZEI Csongor

Titlul: **Művészeti szakoktatás avagy műkedvelő hagyományörzés? Helyzetkép a romániai magyar iskolai néptáncoktatásról [Formare profesională artistică sau păstrarea tradițiilor? Date privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România]**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.: 32/2010

Descriere: Studiul încearcă să evidențieze situația actuală a predării dansului popular în școlile maghiare din România și să evalueze cerințele evidente (sau ce se propagă în unele locuri) și să descrie posibilitățile de-a practica această formă de educație. De fapt, el are ca scop descrierea unei materii care încă nu există oficial în sistemul de învățământ românesc, al cărei „curriculum” este redactat (sau mai degrabă compilat) de către pedagogi neinstruiți sau instructori autonomi. Textul este publicat în limba maghiară, cu un rezumat în limba română.

Autor: VERESS Ilka

Titlul: **Strategiile de reproducere culturală ale minorității armenice din România**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.: 33/2010

Descriere: Principalul obiectiv al studiului a fost surprinderea structurii interne a grupului etnic minoritar armean, care în pofida categorizării etnice nominale unitare este alcătuit din două blocuri compacte și mai multe subgrupe. Acestea formează un câmp intern pe care actorii se luptă pentru dreptul de reprezentare legitimă a minorității, ceea ce corespunde cu accesarea surselor necesare reproducerii cultural comunitare. Obiectivul concret a fost

identificarea actorilor și descrierea discursului legitimității, surprinzând și cele mai importante toposuri care formează acest discurs.

Autor: KISS Dénes

Titlul: **Sistemul instituțional al minorităților etnice din România**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.:34/2010

Descriere: Prin studiul de față se încearcă realizarea unei analize comparative a instituțiilor minorităților etnice din România. Scopul analizei este, în primul rând, elaborarea unui model instituțional minoritar care să explice caracterul vieții instituționale a minorităților incluse în analiză. Pe lângă acest scop științific, s-a dorit totodată ca prin acest text să se contribuie la o cunoașterea mai bună a acestor instituții și la accesibilizarea lor.

Studiul este structurat în trei capitole. Primul este o tentativă de elaborare a bazei teoretice a analizei, având ca rezultat final conturarea modelului instituțional al minorităților. În al doilea capitol sunt prezentate caracteristicile sferei instituționale minoritare iar în ultimul capitol este prezentat și caracterizat pe rând sistemul instituțional al fiecărei minorități incluse în analiză.

Autor: GIDÓ Attila–SÓLYOM Zsuzsa

Titlul: *Kolozsvár, Nagyvárad és Nagyvárad zsidó túlélői. A Zsidó Világkongresszus 1946-os észak-erdélyi felmérése/The surviving Jewish inhabitants of Cluj, Carei and Oradea. The survey of the World Jewish Congress in 1946 [Supraviețuitorii evrei din Cluj, Oradea și Carei. Ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1946 privind efectele Holocaustului]*

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.:35/2010

Descriere: Secția română a Congresului Mondial al Evreilor a condus în anul 1946 o anchetă asupra evreilor supraviețuitori ai Holocaustului. Scopul acestei anchete a fost de a estima pierderile materiale și de vieți omenești înregistrate în rândul populației evreiești. În plus, această bază de date s-a dorit să contribuie la negocierile avute la Conferința de Pace de la Paris de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, în vederea stabilirii unor compensații. Studiul analizează rezultatele acestei anchete, din trei mari orașe ale Transilvaniei de Nord: Cluj, Carei și Oradea, teritorii ce aparțineau Ungariei în perioada în care Holocaustul a avut loc.

Autor:Timeea Elena MARIN

Titlul: **“We are Gypsies, not Roma!”. Ethnic Identity Constructions and Ethnic Stereotypes – an example from a Gypsy Community in Central Romania [„Noi suntem țigani nu romi!”. Construcțiile identității etnice și stereotipii etnice – un exemplu dintr-o comunitate de țigani din centrul României]**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.:36/2010

Descriere: Autoarea studiului își propune o discuție asupra termenilor de „țigan” și „roma”. Articolul înaintează ideea că acești termeni, așa cum sunt utilizați în anumite domenii, sunt simplificați, ca urmare a tendinței de omogenizare a acestora. Prin studiul efectuat pe parcursul a două luni într-o comunitate de țigani din zona Brașovului, autoarea arată că utilizarea acestor termeni în viața cotidiană variază și depinde în mare măsură de persoana care îi utilizează precum și de situația în care sunt utilizați. Rareori, definițiile pe care le dau intervievații/informații corespund înțelesului pe care îl au termenii atunci când sunt utilizați în discursul politic sau în discursurile oficiale, în general. Interviurile cu gadje și cu țigani relevă faptul că în spatele acestor termeni se ascunde o mare complexitate. Studiul subliniază rolul pe care îl joacă stereotipurile și prejudecățile în definirea etnicității și totodată, care sunt strategiile cotidiene de luptă împotriva acestora.

Autor: KISS Dénes

Titlul: **Romániai magyar non-profit szervezetek – 2009-2010. A szervezetek adatbázisának bemutatása és a non-profit szektor szociológiai elemzése [Organizații neguvernamentale maghiare 2009-2010. Prezentarea bazei de date a organizațiilor și analiza sociologică a sectorului nonprofit]**

Editor: Horváth István, Iulia Hossu

Nr. wp.:37/2010

Descriere: Prin studiul de față se încearcă realizarea unei analize sociologice a organizațiilor civile – sau a sferei nonprofit – maghiare din Romania. Studiul urmărește două scopuri. Pe de o parte s-a încercat elaborarea unei descrieri a sferei organizaționale respective pe baza mărimii și distribuției teritoriale a ei, a distribuției organizațiilor pe baza activității lor principale, respectiv a resurselor lor materiale, infrastructurale și umane. Pe de altă parte, s-a încercat evidențierea caracteristicilor acestei sfere organizaționale prin compararea ei cu sectoarele nonprofit din celelalte țări europene. Una dintre concluziile principale ale studiului

este faptul că față de mărimea populației maghiare din România, sfera organizațională în cauză este relativ mică; angajații sferei lucrează în primul rând în organizațiile furnizoare de servicii (sociale, educaționale și de sănătate) deși majoritatea organizațiilor sunt de profil cultural, iar în funcționarea lor organizațiile se bazează în primul rând pe finanțări provenite de la statul român și maghiar, respectiv pe donații provenite din țările occidentale.

Studii

Autor: István Gergő Székely

Titlul: **Democrație consociaționistă sau împărțirea puterii în societăți multietnice: teorie și practică în patru țări europene – titlu în lucru**

Descriere: Studiul oferă o trecere în revistă a literaturii de specialitate despre conceptele de democrație consociaționistă și împărțirea puterii în societățile divizate din punct de vedere etnic, lingvistic sau religios. Pe lângă partea teoretică, lucrarea conține și patru studii de caz (despre Irlanda de Nord, Tirolul de Sud, Macedonia și Belgia), precum și o scurtă sinteză despre dezbaterile care au avut loc în România despre posibilitatea adoptării anumitor elemente din modelele teoretice prezentate.

Datorită materialului amplu, Working Paper-ul a depășit dimensiunile acestui gen de studiu. Prin urmare, studiul va fi transformat într-o carte de autor. Prefața volumului a fost scrisă de către Dl. Conf. Dr. Salat Levente.

Cărți de autor

Autor: Kiss Tamás, Gyurgyík László

Anul: 2010

Titlul: **Párhuzamok és különbségek – az erdélyi és a szlovákiai magyar népesség összehasonlító elemzése. [Paralelism și diferențe – analiza comparativă a proceselor demografice a populațiilor maghiare din Transilvania și Slovacia]**

Editura: EÖKIK, Budapesta

Articole

a. În reviste

Autor articol: Horváth István

Titlul articolului: **Kisebbségi nyelvi jogok és kisebbségi nyelvhasználat Romániában [Drepturile lingvistice minoritare și utilizarea limbilor minorităților în România]**

Denumirea revistei: Magyar Tudomány

Data apariției: 2009 octombrie, publicat în 2010

Nr. pag: 1304, 1312

Autor articol: Könczei Csongor

Titlul articolului: *Generáció- és stílusváltás a kalotaszegi cigányzenész családoknál* [Schimb de generație și stil în familiile de muzicanți romi din zona Călata]

Denumirea revistei: *AmaroDrom* (o revista romă din Ungaria), 2010/1

Data apariției: ianuarie 2010

Nr. pag: 36–40. (<http://www.amarodrom.hu/archivum/2010/01/36-40-Konczei.html>)

Autor articol: FOSZTÓ László

Titlul articolului: **Mobilising “culture” and “religion”: Ritual practices and social relations among two minority groups in rural Transylvania [Mobilizarea „culturii” și „religiei”: Practici rituale și relații sociale în două grupuri minoritare din Transilvania]**

Denumirea revistei: Sociologie Românească, nr: 04 / 2009

Cotația: B+

Data apariției: februarie 2010

Nr. pag: 23 (132-145)

Autor articol: István Horváth, Remus Gabriel Anghel

Titlul articolului: **Migration and Its Consequences on Romania [Migrația și consecințele ei în România]**

Denumirea revistei: Südosteuropa

Data apariției: martie 2010

Nr. pag: 386-403

Autor articol: Remus Gabriel Anghel

Titlul articolului: **Recenzie a cărții "Romeni d'Italia. Migrazioni, vita quotidiana e legami transnazionali" [Românii din Italia. „Migrație, viață cotidiană și legături transnaționale”, de Pietro Cingolani]**

Denumirea revistei: Polis, Ricerche e studi su società e politica in Italia

Data apariției: iunie-iulie 2010

Autor articol: Remus Gabriel Anghel

Titlul articolului: **La Migration Internationale: Panacée ou Entrave au Développement Local? Étude du Changement Social Récent dans une Ville Roumaine de Forte Émigration [Migrația internațională: panaceu sau frânare a dezvoltării locale? Studiul schimbării sociale într-un oraș cu emigrare masivă]**

Denumirea revistei: R.E.C.E.O., Revue d'Etudes Comparatives Est-Ouest

Cotația: ISI

Data apariției: decembrie 2010

Autor articol: Kiss Tamás

Titlul articolului: **Támpontok az erdélyi rétegződési rendszer vizsgálatához 1 [Structura stratificării etnice în Transilvania 1]**

Denumirea revistei: Pro Minoritate

Data apariției: 2010 vara

Autor articol: Kiss Tamás

Titlul articolului: **Támpontok az erdélyi rétegződési rendszer vizsgálatához 2 [Structura stratificării etnice în Transilvania 2]**

Denumirea revistei: Pro Minoritate

Data apariției: 2010 vara

Autor articol: Plainer Zsuzsa

Titlul articolului: **Three Roma Communities from Byron - a fragmented ethnography [Trei comunități de romi din Byron – o etnografie fragmentată]**

Denumirea revistei: Studia Europea

Cotația: B+

Data apariției: nr. 4/2009, data apariției 2010

Nr. pag: 157-185

Autor articol: FOSZTÓ László – KISS Dénes

Titlul articolului: **Pentecostalism in Romania: The Impact of Pentecostal Communities on the Life-style of the Members [Pentecostalismul din România: Impactul comunităților pentecostale asupra modului de viață a membrilor comunității]**

Denumirea revistei: “La Rivista Folklorica”.Special issue: “La sfida del Pentecostalismo” (“The Challenge of Pentecostalism”)

Cotația: BDI

Data apariției: 2010 decembrie

Nr. pag: 25

Autor articol: Plainer Zsuzsa

Titlul articolului: **Második esély-e a Második esély? – egy alkalmazott antropológiai kutatás részeredményei [Este a Doua Șansă a doua șansă? – rezultatele preliminare ale unei cercetări de antropologie aplicată]**

Denumirea revistei: Néprajzi Látóhatár, Debrecen

Data apariției: decembrie 2010

Autor articol: Gidó Attila

Titlul articolului: **Kiapadó búvópatak. Szombatosok az Unitárius Egyházban 1944 után [Sabatarienii din cadrul Bisericii Unitariene după 1944]**

Denumirea revistei: Keresztény Magvető

Data apariției: 4/2010

Autor articol: Peti Lehel

Titlul articolului: **Mária-jelenés és ördögűzés. Egy vak látó imaginárius világa. [Imaginarul unei vizionar]**

Denumirea revistei: Korunk

Cotația: CNCSIS

Data apariției: 2010

b. În carte colectivă

Autor studiu: Könczei Csongor

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: *A „nevenincs” muzsikuskok. A kalotaszegi cigányzenészek 20. századi működésének történeti áttekintése* [Muzicanții „anonimi”. Privire asupra istoricului activităților și funcționării muzicanților romi din zona etnografică Călata în secolul XX]

Autorul cărții: Deáky Zita, Nagy Pál (editori)

Titlul cărții: *Cigány néprajzi tanulmányok 15. – A cigány kultúra történeti és néprajzi kutatása a Kárpát-medencében* (Cercetările etnografice și istorice despre cultura romilor din Bazinul Carpatic)

Editura: Magyar Néprajzi Társaság, Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar – Budapest – Gödöllő, 2010 (Asociația Etnografică Maghiară – Universitatea Szent István din Gödöllő, Ungaria)

Nr. pag: 41–65.

Autor studiu: Könczei Csongor

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: *Muzika a „kettős periferián”. A zenészstatus és az identitás kérdése az ezredforduló kalotaszegi cigánymuzikusainak körében* [Muzica în „dubla periferie”. Despre problematica identității și a statutului de muzicant în comunitatea muzicanților romi din zona Călata la cumpăna dintre milenii]

Autorul cărții: Bali János – Báti Anikó – Kiss Réka (coordonatori)

Titlul cărții: *Inde Aurum – Inde Vinum – Inde Salutem. Paládi-Kovács Attila 70. születésnapjára*

Editura: ELTE BTK Tárgyi Néprajzi Tanszék – MTA Néprajzi Kutatóintézet – Budapest, 2010 (Catedra de Etnografie a Facultății de Litere al Universității Eötvös Lóránd – Institutul Etnologic al Academiei Maghiare)

Nr. pag: 421–428.

Autor studiu: Könczei Csongor

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón* [Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei – prefață]

Autorul cărții: Könczei Csongor (editor)

Titlul cărții: *Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón [Coregrafia și etnocoologia maghiară din Transilvania în mileniul trei]*

Editura: ISPMN

Autor studiu: Könczei Csongor

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Coregrafia si etnocoologia maghiară din Transilvania în mileniul trei – prefață**

Autorul cărții: Könczei Csongor (editor)

Titlul cărții: *Coregrafia si etnocoologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*

Editura: ISPMN

Autor studiu: Könczei Csongor

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Javaslat a romániai magyar intézményesített táncművészeti oktatás bevezetésére [Propunere pentru instituționalizarea învățământului superior coregrafic maghiar din România]**

Autorul cărții: Könczei Csongor (editor)

Titlul cărții: *Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón*

Editura: ISPMN

Autor studiu: Könczei Csongor

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Propunere pentru instituționalizarea învățământului superior coregrafic maghiar din România**

Autorul cărții: Könczei Csongor (editor)

Titlul cărții: *Coregrafia si etnocoologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*

Editura: ISPMN

Autor studiu: Peti Lehel

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Adaptálódás és szegregáció. A kulturális különbségek kommunikálása a cigány–magyar együttélésben egy Kis-Küküllő menti településen [Adaptare și segregatie.**

Comunicarea diferențelor culturale într-o conviețuire maghiaro-romă de pe Valea Târnavei Mici]

Autorul cărții: Deáky Zita–Nagy Pál (ed.)

Titlul cărții: *A cigány kultúra történeti és néprajzi kutatása a Kárpát-medencében*

Editura: Magyar Néprajzi Társaság - Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi kar, Budapest, Gödöllő

Nr. pag: 195–213

Autor studiu: István Gergő Székely

Anul apariției: 2010 (forthcoming)

Titlul studiului: **Elnökválasztás Romániában 2009-ben [Alegerile prezidențiale din 2009]**

Autorul cărții: Bodó Barna (ed.)

Titlul cărții: *Romániai Magyar Évkönyv 2009 Anuarul Maghiar din România*

Editura: Fundația Diaspora Szorványalaptvány

Autor studiu: Plainer Zsuzsa

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Din piesă de teatru, discurs**

Autorul cărții: Gidó Attila –Horváth István – Pál Judit (ed.)

Titlul cărții: *140 de ani de legislație minoritară în Europa Centrală și de Est*

Editura: ISPMN

Autor studiu: Toma Stefánia

Anul apariției: în curs de apariție - 2011

Titlul studiului: **Segregation and Ethnic Conflicts in Romania - Getting Beyond the “Last Drop” Model [Segregare și conflicte etnice în România – dincolo de modelul „ultima picătură”]**

Titlul cărții: *Conference volume: Extremism and the Roma and Sinti in Europe: Challenges, Risks and Responses*

Editura: OSCE-HURST&Co Ltd

Autor studiu: Toma Stefánia

Anul apariției: în curs de apariție - 2011

Titlul studiului; **Circles of Inclusion. Multiple facets of the Education of Roma/Gypsy Children in Romania [Introducere: Dimensiuni ale incluziunii. Fețele multiple ale educației copiilor romi din România]**

Autorul cărții: Toma Stefánia, Fosztó László

Titlul cărții: *Spectrum – Cercetări sociale despre romi*

Editura: ISPMN - Kriterion

Autor studiu: Veress Ilka

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Despre sistemul de valori al tinerilor din România**

Autorul cărții: Jancsák Csaba (editor)

Titlul cărții: *Despre tineretul Bazinului Carpatic*

Editura: Belvedere Meridionale (Szeged, Ungaria)

Nr. pag: 186-196

Autor studiu: Gidó Attila

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Új Kelet [Noul Est] (articol de enciclopedie)**

Autorul cărții: Dávid Gyula (coord.)

Titlul cărții: *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon [Enciclopedia Literaturii Maghiare din România]*

Editura: Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kriterion

Nr. pag: 967-969

Autor studiu: Gidó Attila

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **A holokaustt székelyföldi forrásai. Dokumentumok az 1944-es zsidóüldözések székelyudvarhelyi történetéhez [Documente referitoare la măsurile antievreiești din 1944 în Secuime]**

Autorul cărții: Hermann Gusztáv Mihály, Kolumbán Zsuzsánna, Róth András Lajos (coord.)

Titlul cărții: *Areopolis. Történelmi és társadalomtudományi tanulmányok. X. [Aeropolis. Studii de istorie și de științe sociale. X.]*

Editura: Udvarhelyszék Kulturális Egyesület

Nr. pag: 177–190

Autor studiu: Gidó Attila

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Supraviețuitorii evrei din Cluj, Oradea și Carei. Ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1946 privind efectele Holocaustului**

Autorul cărții: Ciobanu, Vasile–Radu, Sorin (coord.)

Titlul cărții: *Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX.* vol. 5

Editura: Editura Techno Media

Nr. pag: 277–290

Autor studiu: Jakab Albert Zsolt

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Az emlékezet tárgyiasítása és társadalmi használata Kolozsváron [Dimensiunea spațială și uzul social al memoriei colective în Cluj-Napoca]**

Autorul cărții: Pócs Éva (ed.)

Titlul cărții: *Tárgy, jel, jelentés. [Obiect, semn, sens.]*

Editura: L'Harmattan - PTE Néprajz és Kulturális Antropológia Tanszék, Budapest

Nr. pag: 434-446

Autor studiu: Peti Lehel

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Krízishelyzeteket artikuláló vallásos tartalmú álmok egy moldvai csángó településen. [Vise religioase într-un sat de ceangăi din Moldova]**

Autorul cărții: Lajos Katalin–Tapodi Zsuzsanna Mónika (ed.)

Titlul cărții: *A hagyomány burkai. Tanulmányok Balázs Lajos 70. születésnapjára.*

Editura: Asociația Etnografică Kriza János

Nr. pag: 183–214

Autor studiu: Peti Lehel

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Közösségi krízishelyzeteket artikuláló látomások a moldvai csángó falvakban [Vise religioase într-un sat de ceangăi din Moldova]**

Autorul cărții: Ilyés Sándor–Jakab Albert Zsolt–Szabó Á. Töhötöm (ed.)

Titlul cărții: *Nemzedékek, kutatások, lenyomatok.*

Editura: Asociația Etnografică Kriza János

Nr. pag: 49–69

Autor studiu: Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Prefață**

Autorul cărții: Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel (ed.)

Titlul cărții: *Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria*

Editura: Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale–Kriterion, Cluj-Napoca

Nr. pag.: 7–10

Autor studiu: Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel

Anul apariției: 2010

Titlul studiului: **Előszó [Prefață]**

Autorul cărții: Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel (ed.)

Titlul cărții: *Kisebbségek interetnikus kontaktójában. Csehek és szlovákok Romániában és Magyarországon [Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria]*

Editura: Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale–Kriterion, Cluj-Napoca

Nr. pag.: 7–11

c. Alte publicații în format electronic

Autor: Könczei Csongor

Site: www.transindex.ro

Titlul: **Jó hogy van. (Ada)LÉK az anyanyelvű szakoktatáson [Bine că există. Date suplimentare în învățământul în limba maternă]**

Data apariției pe site a publicației: 31. 08. 2010

Adresă de acces (link): <http://futyi.transindex.ro/?cikk=193>

Autor: Könczei Csongor

Site: www.lexikon.adatbank.ro

Titlu: Táncház [Casa dansului popular]

Data apariției pe site a publicației: 29. 10. 2010

Adresă de acces (link): <http://lexikon.adatbank.ro/tematikus/szocikk.php?id=49>

Autor: Peti Lehel

Site: <http://enciclopediavirtuala.ro>

Titlu: Contemplarea soarelui-răsare la ceangăii moldoveni

Data apariției pe site a publicației: 12.10.2010

Adresă de acces (link): <http://enciclopediavirtuala.ro/articoletematice/articol.php?id=61>

Autor: Peti Lehel

Site: <http://enciclopediavirtuala.ro>

Titlu: Clarvăzători, văzători din Moldova

Data apariției pe site a publicației: 13.10.2010

Adresă de acces (link): <http://enciclopediavirtuala.ro/articoletematice/articol.php?id=59>

Autor: Peti Lehel

Site: <http://enciclopediavirtuala.ro>

Titlu: Apariția Fecioarei Maria de la Seuca și locul de pelerinaj

Data apariției pe site a publicației: 14.10.2010

Adresă de acces (link): <http://enciclopediavirtuala.ro/articoletematice/articol.php?id=28>

Autor: Könczei Csongor

Site: www.transindex.ro

**Titlul: Rossz hogy nincs. (Ada)LÉK az anyanyelvű szakoktatáson 2 [Păcat că nu există.
Date suplimentare în învățământul în limba maternă 2]**

Data apariției pe site a publicației: 13.12.2010.

Adresă de acces (link): <http://reply.transindex.ro/?cikk=207>

Evenimente organizate de către ISPMN

Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, lansări de carte etc.

ISPMN a organizat în anul 2010 un număr de douăzeci și cinci de conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, lansări de carte etc. după cum urmează:

Titlul: **Minoritățile din România. Lansări de carte**

Locul: sediul Societății Muzeului Ardelean, Cluj-Napoca

Data: 1 martie 2010

Responsabil: Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel

Număr participanți: 30

Descriere: Vajda András (etnograf, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Mureș) a prezentat cărțile recente ale ISPMN-ului pe tema minorităților din România:

- JAKAB Albert Zsolt – PETI Lehel (szerk.): [*Procese și contexte social-identitare la minoritățile din România*] *Folyamatok és léhelyzetek – kisebbségek Romániában*. Nemzeti Kisebbségkutató Intézet–Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2009.
- JAKAB Albert Zsolt – PETI Lehel (ed.): *Procese și contexte social-identitare la minoritățile din România*. Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale–Kriterion, Cluj-Napoca, 2009.

Titlul: **Romii și ordinea neoliberală**

Locul: Cluj-Napoca

Data: 4 martie 2010

Responsabil: Iulius Rostaș

Număr participanți: 15

Descriere: Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale în data de 4 martie 2010 a organizat o dezbatere cu titlul „Romii și ordinea neoliberală”. Dezbaterea a fost generată de apariția cărții *Romani Politics in Contemporary Europe: Poverty, Ethnic Mobilisation, and the Neoliberal Order* editat de către N. Sigona and N. Trehan. Prezentările au fost susținute în limba engleză de către Nidhi Trehan, Iulius Rostaș, László Fosztó, Florin Moisa, iar moderatorul dezbaterii a fost István Horváth, președintele ISPMN.

Titlul: Művészeti szakoktatás avagy műkedvelő hagyományörzés? Helyzetkép a romániai magyar iskolai néptáncoktatásról [Formare profesională artistică sau păstrarea tradițiilor? Date privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România]

Coorganizatori: Fundația Heltai

Locul: Sediul Fundației Heltai, str. Clinicilor, nr. 15.

Data: 13 martie 2010

Responsabil: Könczei Csongor

Număr participanți: 2 persoane

Descriere: Prezentarea studiului de atelier în limba maghiară în cadrul festivalului de muzică și dansuri populare maghiare intitulat *Primăvara Clujeană*.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/archive%2CPArchiveArticleSelectedScreen.vm/id/39074/year/2010/month/2/day/15/web/0/quick/0/ynews/0/mainarticle/false>

Titlul: Masă rotundă: Multiculturalism = prea multă cultură?

Organizator: Fundația Tranzit

Coorganizatori: ISPMN, Asociația Planwerk

Locul: Cluj-Napoca

Data: 20 martie 2010

Responsabil: Kozák Gyula

Număr participanți: 30

Descriere: În ultimii ani și în România s-au popularizat conceptele de multiculturalitate și multiculturalism. Aparent, sub imboldul corectitudinii politice, acestea sunt capabile să depășească paradigmele naționaliste și rasiste. În aceste condiții este chiar dificilă articularea unui discurs critic față de ele. Evenimentul și-a propus să contribuie la dezvoltarea unei gândiri critice și interdisciplinare despre multiculturalitate și multiculturalism. Scopul nostru a fost de a valorifica expertizele grupurilor profesionale în domeniul multiculturalității și de a le face accesibile unui public larg.

S-a discutat în ce măsură multi- și interculturalismul poate să stea la baza unui proces de împuternicire (empowerment) a unor grupuri minoritare sau/și marginalizate, ori din contră să creeze un impediment în fața modernizării acestor grupuri sau a indivizilor aparținând acestor grupuri.

Participanții au pus în discuție modul în care conceptul antropologic al culturii a promis depășirea explicațiilor rasiale asupra diferențelor între oameni și comunități, dar a și alunecat în interpretările culturaliste, reproducând paradigmele esențialiste anterioare. Nu în ultimul rând s-a problematizat și adaptabilitatea actului creativ la conceptul de multiculturalism.

Titlul: **Atelier – Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009**

Locul: ISPMN, Cluj-Napoca

Data: 26 martie 2010

Responsabil: Gidó Attila

Număr participanți: 8

Descriere: Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale a relansat din ianuarie 2010 proiectul: *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România*. Acest proiect se înscrie în cadrul proiectelor derulate de către Institut cu scopul cercetării minorităților din România. Institutul, bazându-se pe succesul proiectului *Sistemul instituțional al minorităților naționale* (vezi: <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/institutii/>), a hotărât dezvoltarea de noi proiecte de cercetare cu utilizarea și implicarea directă a resurselor umane din organizațiile minorităților naționale.

Pe 26 martie 2010 ISPMN a organizat un atelier pentru participanții la acest proiect.

Cercetarea se va încheia în 2011/2012. Finalitatea proiectului: postarea cronologiei minorităților pe internet (pe portalul ISPMN și Transindex Adatbank) și publicarea unui volum pe această tematică.

În 2010 s-au realizat cronologiile următoarelor minorități: evrei, germani, sârbi, greci, armeni.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://www.ziua-decj.ro/eveniment/studiu-despre-minoritati-in-pregatire-la-cluj--7736.html>

Titlul: Prezentare de carte: Minoritatea maghiară în perioada comunistă

Coorganizatori: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie și Filozofie, programul de master Istorie Contemporană și Relații Internaționale

Locul: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie și Filozofie

Data: 26 martie 2010

Responsabil: Gidó Attila

Număr participanți: 35

Descriere: Volumul conține 13 studii reprezentative despre istoria minorității maghiare scrise de către cercetători de istorie contemporană. Studiile au fost scrise pe parcursul a mai multor programe de cercetare: Minorități noi și vechi în Europa Centrală, Regiunea Autonomă Maghiară, Cooperativele din România etc.

Această temă este extrem de vastă, motiv pentru care, studiile sunt grupate în jurul a trei teme distincte: descrierea proceselor de integrare de stânga cu impact asupra minorităților naționale, descrierea momentelor de cotitură și descrierea instituțiilor. Abordarea acestor teme se realizează prin folosirea izvoarelor arhivistice și cu utilizarea metodologiei istoriei sociale. Până acum, aceste studii nu au fost accesibile cititorilor în limba română, ceea ce ne face să afirmăm că publicarea rezultatelor științifice va avea un impact favorabil asupra mediului științific precum și în rândul publicului larg.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://www.ziua-decj.ro/action/article?ID=40502>

<http://www.presaonline.com/stiri/stiri-locale/cultura-carte-despre-maghiarii-din-timpul-regimului-comunist-lansata-la-cluj-924695.html>

Titlul: *Curs metodologic: Schimbare de regim în România. Participarea minorităților naționale din România în evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare. Realizarea unei baze de date, a unor cronologii locale și interviuri*

Locul: ISPMN, Cluj-Napoca

Data: 27 martie 2010

Responsabil: Gidó Attila

Număr participanți: 9

Descriere: Despre evenimentele din 1989 în România s-au realizat cronologii și monografii numai în cazul a câtorva orașe mai mari, cum ar fi București, Timișoara, Brașov sau Cluj. Toate aceste încercări au în centrul atenției victimele evenimentelor. În ceea ce privește participarea minorităților naționale și primele forme de autoorganizare avem cunoștințe sumare. Activitatea științifică a lui Zoltán Kántor și Kinga Gáll s-a concentrat asupra organizării UDMR. Până în acest moment nu s-au realizat interviuri pregătite metodologic, transcrise, redactate cu indice cu elitele minoritare. Cunoștințele noastre despre cele

întâmplătoare în diferitele localități locuite (și) de minoritari sunt foarte sumare. Nu știm, cum s-au derulat evenimentele din decembrie 1989, cum a fost reorganizat sistemul instituțional local la Satu-Mare, Zalău, Oradea, Cluj, Târgu-Mureș, Odorheiu Secuiesc, Miercurea-Ciuc, Sfântu-Gheorghe, Târgu-Secuiesc, Baraolt, Lugoj etc. Nu beneficiem de o bază de date de istorie orală despre viața și activitatea principalilor actori ai vieții politico-sociale din perioada comunistă ca de exemplu, baza de date a Instituției Revoluției din 1956 din Budapesta.

Rezultatele așteptate ale proiectului: cronologii locale, o narativă istorică din perspectiva mișcărilor socio-politice locale, formarea unui grup profesional care va fi capabil să realizeze și alte proiecte științifice în viitor, realizarea unei baze de date pe internet, editarea unui volum de studii.

Pe 27 martie a fost organizat un curs metodologic pentru participanții la acest proiect. Aici au participat 9 persoane. În lunile următoare am mai reușit să lărgim echipa. Până la sfârșitul anului am realizat cronologii și interviuri în 16 orașe, după cum urmează: Cluj-Napoca, Miercurea-Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Baia Mare, Zalău, Arad, Târgu Secuiesc, Sfântu Gheorghe, Târgu-Mureș, Satu Mare, Oradea, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Sighetu Marmăției, Timișoara, Brașov.

Titlul: Lansarea volumului de studii *State naționale, globalizare și bilingvism. Studii de pedagogie lingvistică și sociolingvistică* editat de către Editura ISPMN

Coorganizatori: Universitatea Sapientia din Miercurea Ciuc

Locul: Miercurea Ciuc

Data: 01 aprilie 2010

Responsabil: Horváth István

Număr participanți: 30

Descriere: În data de 01 aprilie 2010 Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale în colaborare cu Universitatea Sapientia a lansat volumul de studii *State naționale, globalizare și bilingvism. Studii de pedagogie lingvistică și sociolingvistică*. La lansare au participat studenți, reprezentanții mass-mediei locale și s-a inițiat o dezbatere despre politicile de însușire lingvistică a limbii române de către copiii din secuime. Membrii Catedrei de limba română a Universității Sapientia au reflectat la utilitatea cărții în procesul de formare a profesorilor de limba română de la universitatea respectivă.

Titlu: Erdélyi magyar demográfia és népesedéspolitiká, a 2011-es népszámlálás várható eredményei [Demografia maghiară și politici demografice din Transilvania. Rezultatele așteptate ale recensământului din 2011]

Coorganizator: Consulatul Republicii Ungariei

Locul: Consulatul Republicii Ungariei, Cluj-Napoca

Data: 20 aprilie 2010

Responsabil: Jakab Albert Zsolt

Număr participanți: 100

Descriere: Horváth István și Kiss Tamás au prezentat cercetările și rezultatele ISPMN-ului, au ținut o prelegere pe tema demografiei și politicilor demografice maghiare din Transilvania. Cercetătorii au proiectat rezultatele și așteptările din recensământul din 2011.

În cadrul acestui eveniment au fost prezentate două cărți pe tema demografiei și minorităților maghiare:

- SPÉDER Zsolt (ed.): Párhuzamok. *Anyaországi és erdélyi magyarok a századfordulón.* KSH–NKI, Budapest, 2009.
- BITSKEY Botond (ed.): *A határon túli magyarság a 21. században.* KEH, Budapest, 2009.

Titlu: **Prezentare publică:** *O minoritate în două țări: Aleviții în Turcia și în Germania*

– prezentare de dr. Kehl-Bodrogi Krisztina

Coorganizatori: Asociația Etnografică Kriza János

Locul: Cluj-Napoca, Cluj

Data: 19 mai 2010

Responsabil: Fosztó László, Kozák Gyula

Număr participanți: aprox. 15

Descriere: Minoritatea alevită din Turcia formează un subgrup religios (o ramură a Islamului Shiit) și etnic bine definit care a în timpul kemalismului a sprijinit modelul secularist promovat de Republica Turcă. În zilele noastre aleviții trăiesc în multe state din lume între care comunitatea din Germania este una dintre cele mai vitale. Kehl-Bodrogi Krisztina a făcut cercetare de teren de lungă durată încă din anii 1980 în rândul acestor grupuri atât „acasă” în Turcia, cât și în țara lor adoptivă RFG. Prezentarea ei în cadrul ISPMN introduce o perspectivă comparativă asupra politicilor asupra minorităților și acomodării pluralismului etno-religios în societățile europene.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article,PArticleScreen.vm/id/42303>

Titlul: Masă rotundă: „Contribuții ale ISPMN la promovarea dialogului interetnic în România”

Locul: sediul ISPMN, Cluj-Napoca

Data: 26 mai 2010

Responsabil : Estera Roxana Hetea

Număr participanți: delegația Ministerului Reintegrării din Georgia (5 plus traducător) și delegația ISPMN 7 cercetători

Descriere: Delegația georgiană a fost condusă de către doamna Elene Tevdoradze, viceministru al Ministerului Reintegrării. Obiectivele vizitei delegației georgiene au vizat facilitarea dialogului și contactelor între comunitățile din Georgia, Abhazia și Osetia de Sud și crearea unui climat favorabil reîntoarcerii persoanelor refugiate la casele lor.

ISPMN a primit delegația georgiană, iar în prima parte a vizitei a fost prezentat obiectivul instituției, principalele activități desfășurate, publicațiile editurii proprii, Centrul de Documentare și Biblioteca instituției.

În partea a doua, Institutul a organizat masa rotundă cu titlul „Contribuții ale ISPMN la promovarea dialogului interetnic în România”. În cadrul mesei rotunde cercetători ai instituției au susținut prezentări privind: Legislație, drepturi ale minorităților naționale în România; Reprezentare politică a minorităților naționale în România, Minoritatea romă în România și inițiative ale ISPMN; Minoritatea turcă din România și inițiative ISPMN. După o sesiune de întrebări și răspunsuri, masa rotundă s-a încheiat cu mulțumiri adresate din partea delegației din Georgia pentru găzduirea schimbului de experiență folositor privind minoritățile naționale.

Titlul: Lansare de carte *Procese și contexte social-identitare la minoritățile din România*

Coorganizatori: Muzeul Județean Târgu Mureș, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Mureș

Locul: Târgu-Mureș

Data: 4 iunie 2010

Responsabil: Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel

Număr participanți: 25

Descriere: A fost prezentat volumul *Procese și contexte social-identitare la minoritățile din România*, după care a urmat o discuție cu participanții evenimentului despre situația și problemele minorităților din România.

Titlul: Lansare de carte „*Colecție de Studii despre Romii din România*” precum și „*Incluziune și excluziune. Studii de caz asupra comunităților de romi din România*”

Coorganizatori: ISPMN, Muzeul Țăranului Român, Școala Națională de Științe Politice și Administrative

Locul: București

Data: 5-6 iunie 2010

Responsabil: Remus Gabriel Anghel, Fosztó László

Număr participanți: 60

Descriere: Volumele „*Colecție de Studii despre Romii din România*” (autor: Fosztó László) și „*Incluziune și excluziune. Studii de caz asupra comunităților de romi din România*” (editori: Kiss Tamás, Fosztó László, Fleck Gábor) conțin studii calitative despre romii din România. Lansarea de carte a fost organizată ca un dublu eveniment: o lansare de carte propriu-zisă la Clubul Țăranului, de la Muzeul Țăranului Român și o prezentare de carte și discuție la Școala Națională de Științe Politice și Administrative. Discuția a fost mediată de către Puiu Lățea. Lansarea de Carte de la Clubul Țăranului a avut loc în data de 5 iunie 2010, la ora 18.00, iar prezentarea de la SNSPA a avut loc a doua zi dimineață la ora 10.00. Lansarea de carte a avut un public de aproximativ 20 de persoane, prezentarea de la SNSPA de aproximativ 50 de persoane.

Titlul: **Prezentarea Editurii ISPMN**

Coorganizatori: Muzeul Județean Satu Mare

Locul: Satu Mare

Data: 8 iunie 2010

Responsabil: Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel

Număr participanți: 30

Descriere: Activitatea și rezultatele Editurii ISPMN, precum și cele 14 studii de atelier apărute în anul 2009 și cele 8 cărți istorice, antropologice, sociologice și etnografice care

abordează tematica minorităților naționale din România au fost prezentate la Muzeul Județean Satu Mare în data de 8 iunie 2010.

<http://www.kronika.ro/index.php?action=open&res=39256>

Titlul: Conferință - Minority Politics within the Europe of Regions [Politici minoritare în Europa regiunilor]

Partener(i): ECPR Standing Group on Federalism and Regionalism, Universitatea Sapientia

Număr participanți: 35 de participanți care au prezentat, cca. 50 persoane audiență

Data: 17-20 iunie 2010

Responsabil(i): István Gergő Székely

Descriere: În perioada 17-20 iunie 2010, a avut loc la Cluj-Napoca, conferința intitulată *Politici minoritare în Europa regiunilor*, organizată de către ECPR Standing Group on Federalism and Regionalism, Universitatea Sapientia și Institutului Pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale. Lucrările conferinței s-au desfășurat la Universitatea Sapientia.

Fenomenul etno-regionalismului și problematica statutului legal al minorităților naționale și etnice în spațiul european sunt reflectate prin diferite modele, cum ar fi federalismul, autoguvernarea și autonomia. În ultimul deceniu, aceste modele precum și consecințele lor asupra arhitecturii Europei au fost studiate în detaliu prin aplicarea celor mai variate cadre teoretice și empirice. Drept urmare a lărgirii Uniunii în 2004 și 2007 cu zece țări din Europa Centrală și de Est, și cu previzibila aderare în viitor a altor state din Balcanii de Vest și din estul Europei, asistăm la o veritabilă proliferare a regiunilor multietnice în cadrul sau în vecinătatea apropiată a Uniunii. În majoritatea noilor state membre și a candidaților pentru aderare, trăiesc comunități semnificative de minorități naționale sau etnice, ceea ce îndeamnă la o mai bună cunoaștere a fenomenului, în perspectivă europeană.

În anunțul conferinței, organizatorii au încurajat aplicații din partea cercetătorilor și analiștilor din mai toate disciplinele științelor sociale (sociologi, politologi, istorici, lingviști, economiști, specialiști în drept și din alte arii), cu studii teoretice și empirice despre problematica minorităților din spațiul european. Termenul limită pentru trimiterea unui abstract a fost de 28 februarie 2010, iar termenul pentru predarea lucrărilor (cu o lungime cuprinsă între 5000-7000 cuvinte) a fost 1 iunie 2010.

Dintr-un număr de peste 70 de aplicații, consiliul științific al conferinței (format din Conf. Dr. István Horváth, Conf. Dr. Márton Tonk, dr. László Maráczi și dr. Klaus

Detterbeck) a selectat 32 de lucrări pentru prezentare. Prelegerile au fost grupate în cinci blocuri tematice, după cum urmează:

- Language Rights and Cultural Policies Targeting Minorities in Central and Eastern Europe;
- Ethno-regionalism, Stateless Nations, Autonomies and Federalism in Western Europe;
- The Political Representation of Minorities and the Prospects of Autonomy in Central and Eastern Europe;
- The Troubled Pasts and Presents of Ethnically or Religiously Divided Societies. Facts, Myths and Discourses;
- Ethnopolitics and Minority Protection in Romania.

Programul conferinței și textul prezentărilor poate fi accesat la adresa: <http://kv.sapientia.ro/en/mineureg/official-program-of-the-conference>.

Limba oficială a conferinței a fost engleza, iar pentru câțiva autori care au semnalat imposibilitatea de a prezenta în engleză, s-a asigurat traducerea simultană în engleză.

În afara celor 35 de participanți care au susținut prezentări în cadrul conferinței, evenimentul a atras și un public destul de numeros, numărul persoanelor din audiență fiind în jur de 50.

Din lucrările prezentate la conferință va fi editat un volum în limba engleză. Editarea a fost demarată în septembrie 2010, după ce participanții au trimis o formă finalizată a textului prezentat.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://multikult.transindex.ro/?hir=2791>

<http://agnusradio.blogspot.com/2010/06/minimalis-adatokat-nem-tudunk-egymas.html>

<http://vilag.transindex.ro/?cikk=11834>

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article,PArticleScreen.vm/id/43533>

Titlul: **Statutul lingvistic al minorităților naționale din România și din Bazinul Carpatic**

Coorganizatori: Fundația Sapientia – Universitatea Sapientia, Facultatea de Științe Economice și Umaniste, Catedra de Științe Umane, Miercurea-Ciuc

Locul de desfășurare: Miercurea-Ciuc, Universitatea Sapientia

Data: 25-26 iunie 2010.

Responsabili: Horváth István, Tóodor Erika Mária

Număr participanți: La conferință au participat cercetători, profesori, studenți din țară și din străinătate. Au fost prezentate 26 de lucrări în limba română și maghiară.

Descriere: Întrunirea științifică, cu participare internațională, a urmărit dezbateră statutului limbilor minorităților naționale din România și din Bazinul Carpatic sub aspectul sociolingvisticii, al didacticii limbii și al politicilor educaționale. Organizatorii și-au propus asigurarea unui cadru de prezentare și dezbateră a cercetărilor empirice, a investigațiilor și analizelor întreprinse în acest domeniu. S-a avut, de asemenea, în vedere aprofundarea unui dialog profesional care să asigure înțelegerea și descrierea interdisciplinară a bilingvismului româno-maghiar permițând fundamentarea unor sensuri și semnificații comune atât pentru minoritari, cât și pentru majoritari.

Preocuparea fundamentală a conferinței a reprezentat inventarierea acelor modalități care să asigure eficiența însușirii limbii române în școlile cu predare în limbile minorităților naționale.

Lucrările prezentate în cadrul conferinței au abordat problematica bilingvismului, din perspectiva politicii limbii, a politicii limbii de predare, dar și din punctul de vedere al sociolingvisticii și al respectării drepturilor de folosire a limbii minoritare în diverse contexte oficial-administrative. S-au prezentat datele unei cercetări empirice, cu caracter socio-lingvistic, efectuate de către ISPMN pe un eșantion reprezentativ din populația maghiară din România.

Totodată, s-a prezentat volumul, apărut pe baza lucrărilor susținute în cadrul conferinței din 2009, cu titlul: *Limbă, identitate, multilingvism și politici educaționale*.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

Invitație la conferință, în presa locală: Hargita Népe: 24 iunie 2010

Interviu: <http://miercurea-ciuc.reporterdeliceu.ro/?p=757>

Articol în *Háromszék*:

<http://www.3szek.ro/load/cikk/30396/Kisebbs%C3%A9gek%20az%20anyanyelv%C3%A9rt%20%28Tan%C3%A1cskoz%C3%A1s%20a%20Sapienti%C3%A1n%29>

Titlul: Romani Communities in Romania. A cross-Disciplinary Approach [Comunități de romi in România. Abordări interdisciplinare]

Coorganizatori: Universitatea Manchester, Romani Linguistics and Romani Language Projects

Locul: Cluj-Napoca, Sala de Conferință Hotel Fullton

Data: 10-11 iulie 2010

Responsabil: Fosztó László, Toma Stefánia

Număr participanți: 14

Descriere: Conferința a dorit să reunească cercetători lingviști și antropologi care să prezinte rezultatele celor mai noi cercetări efectuate în România (Transilvania) în diferite comunități de romi și în rândul romilor imigranți în Marea Britanie. Evenimentul a fost urmat și de o masă rotundă publică. Materialele prezentate urmează a fi publicate în jurnalul *Romani Studies* (în limba engleză). În cursul anului 2011 se va edita și un volum cu studiile traduse în limba română.

Titlul: **Curs metodologic: Schimbare de regim în România. Participarea minorităților naționale din România la evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare**

Locul: Arcuș, jud. Covasna

Data: 31 iulie 2010

Responsabil: Gidó Attila

Număr participanți: 14

Descriere: Cursul metodologic a continuat pregătirea metodologică a cercetătorilor implicați în proiectul cu același nume. Dacă cu ocazia cursului din 27 martie cercetătorii au fost pregătiți pentru realizarea unor cronologii locale, cu această ocazie cercetătorii au beneficiat de cursuri cu privire la metoda *oral history*.

Titlul: **Formarea interculturală și program educațional de comunicare multiculturală – ediția a VIII-a**

Organizator: Fundația Tranzit

Partener: ISPMN

Locul: Cluj-Napoca, Casa Tranzit

Data: 01-11 septembrie 2010

Responsabil: Kozák Gyula

Descriere: La Casa Tranzit, în perioada 01 septembrie – 11 septembrie 2010 în cadrul programului s-a derulat în prima parte (01-05 septembrie 2010) formarea animatorilor, moderatorilor și a artiștilor care în partea a doua (06-11 septembrie 2010) au implementat programul educațional de comunicare multiculturală.

În cadrul primei etape expertii în educație alternativă și interculturalitate au prezentat următoarele module: „Diversitate culturală și inegalități sociale”/Kulturális sokszínűség és

társadalmi egyenlőtlenségek – Enikő Vincze, profesor de antropologie culturală și studii de gen, „Formarea adulților în lucru cu copii”/Tanácsadás gyerekekkel foglalkozó személyek számára - Silvia Ținică și Agnes David Kacso, psihologi, „Interculturalitate în viața cotidiană”/Interkulturalitás a mindennapokban – Kozák Gyula, cercetător ISPMN, „Cultură: dezavantaj și/sau resursă?”/Kultúra: hátrány és/vagy erőforrás? – Fosztó László, cercetător ISPMN. Discuțiile în urma prezentărilor s-au focusat asupra problemelor ridicate în decursul formării respectiv asupra concretizării cerințelor.

Participanții la programul educațional (30 de copii de diverse etnii) de comunicare multiculturală au fost inițiați în lumea artelor tradiționale și moderne. Pedagogi și artiști au ghidat imaginația creativă a copiilor de 7–13 ani (10 copii rromi, 10 copii maghiari și 10 copii români), în următoarele domenii:

dans contemporan-contact: Balla Szabolcs – artist;

pantomimă: Szász Réka – artist;

lucru manual, modelaj: Molnár Anna – educator, Köncei Csongor - artist;

foto/video: Plájás Erzsébet – artist, Orosz Annabella – artist.

Ideea de bază a proiectului a constat în recunoașterea importanței contactului nemijlocit între membrii diferitelor comunități culturale atât pentru o mai bună cunoaștere a culturii respective, cât și pentru sensibilizarea indivizilor față de alteritate și diversitate.

În decursul programului am încercat să creăm un spațiu social eterogen din punct de vedere cultural și lingvistic. Copiii au fost familiarizați cu tehnicile și formele de expresie elementare ale artelor (foto-video, dans contemporan și dans tradițional, lucru manual, modelaj etc.) și în același timp s-a încercat creșterea interesului copiilor pentru artă și pentru culturile, limbile întâlnite.

În decursul celor șapte zile de program, activitățile propuse au putut fi desfășurate și realizate în timpul planificat. Rezultatele așteptate sunt identice cu cele obținute.

Titlul: Experiencing, Confronting and Analysing Marginality – Theoretical Frameworks and Empirical Findings on Roma in Europe [Experiența, confruntarea și analiza marginalității – cadre teoretice și rezultate empirice despre romii din Europa]

Locul: Cluj-Napoca

Data: 2 septembrie 2010

Responsabil: Plainer Zsuzsa

Număr participanți: 6

Descriere: Prin prezentările și comentariile făcute pe marginea lor, atelierul și-a propus urmărirea varietății empirice a noțiunilor cheie ale cercetărilor din domeniul romologiei: incluziune, excluziune, marginalizare etc. pentru a arăta eventualele discrepanțe între definirea teoretică și aplicarea empirică a conceptelor.

La atelier au participat: Dezső Renáta Anna, doctorand, asistent universitar Institutul de Educație de la Universitatea din Pécs, Marek Jakoubek, Departamentul de Antropologie și Studii de Istorie, Universitatea de Bohemia de Vest, Pilsen, Spyridon Themelis, Middlesex University, School of Arts and Education, London, Giovanni Picker, FIERI and University of Milan-Bicocca, Plainer Zsuzsa, ISPMN Cluj-Napoca.

Titlul: **Disentangling Ethnicity, panel tematic în cadrul Conferinței Naționale a Societății de Antropologie Culturală din România: NOI CULTURI. NOI ANTROPOLOGII**

Coorganizatori: Societății de Antropologie Culturală din România

Locul: București, Casa Universitarilor

Data: 24-26 septembrie 2010

Responsabil: Fosztó László și Silian Alina

Număr participanți: 30

Descriere: Tradițional antropologii au abordat oamenii de parcă toți ar aparține unui singur grup etnic sau de parcă etnicitatea ar fi o proprietate a diferitor grupuri de oameni. În urma lucrărilor lui Fredrik Barth etnicitatea a fost percepută ca un aspect al organizării sociale și ca practică de a menține granițele între diferite grupuri. Mai recent o mare varietate de studii au apărut care adoptă perspective diferite asupra „fenomenelor etnice”. Analiștii abordează aceste fenomene din perspectiva științelor cognitive, a constructivismului social sau a economiei politice. Acest panel și-a propus să schimbe focusul dinspre grupurile etnice sau minorități etno-naționale spre o analiză în detaliu a modurilor divergente de a „studia etnicitatea”. Această reajustare a focusului ne-a ajutat să înțelegem mai bine problemele legate de fenomenele etnice precum excluziunea socială sau participarea politică fără a reifica sau esențializa apartenența etnică.

Articole apărute despre eveniment (linkuri): <http://antropo.ro/uncategorized/a-vii-a-conferinta-nationala-a-societatii-de-antropologie-culturala-din-romania.html>

Titlul: Cercetările și publicațiile despre romi ale Societății Maghiare de Etnografie din Ungaria

Coorganizatori: Asociația Etnografică Kriza János din Cluj

Locul: Sediul Asociației Etnografică Kriza János, str. Croitorilor, nr. 15.

Data: 19. octombrie 2010

Responsabil: Köncei Csongor

Număr participanți: 25 de persoane

Descriere: Sesiune științifică și prezentări de carte. Prezentările au fost susținute de către cercetători, etnografi și antropologi experți în domeniul de cercetare romologică din Ungaria, după cum urmează:

- Deáky Zita: *A Magyar Néprajzi Társaság cigánisztikai kutatásai és publikációi*/Cercetările și publicațiile despre romi ale Societății Maghiare de Etnografie din Ungaria
- Szuhay Péter: *A Magyar Néprajzi Múzeum cigánisztikai gyűjteménye és kutatásai*/Cercetările despre romi și colecția romologică a Muzeului Etnografic din Budapesta;
- Perger Gyula: *Kisebbségi történeti kutatások a Dunántúlon*/Cercetări istorice despre minorități din vestul Ungariei;
- Nagy Pál: *A gödöllői Szent István Egyetemen lévő Cigány Néprajzi és Történeti Egyesület Romológiai Gyűjteményének bemutatása*/Prezentarea Colecției romologice a Asociației Etnografice și Istorice Romă păstrată la Universitatea Szent István din Gödöllő, Ungaria.

După dezbateri au urmat două prezentări de carte:

- Deáky Zita – Nagy Pál (ed.): *A cigány kultúra történeti és néprajzi kutatása a Kárpát-medencében. Cigány néprajzi tanulmányok, 15.*/Cercetările etnografice și istorice despre cultura romilor din Bazinul Carpatin. Studii etnografice despre romi, 15 – prezentată de către Pozsony Ferenc;
- Augustini ab Hortis Sámuel: *A magyarországi cigányok mai állapotáról, különös szokásairól és életmódjáról, valamint egyéb tulajdonságairól és körülményeiről (1775-1776)*/Despre situația actuală a țiganilor, a obiceiurilor și a modului de viață specific, precum și despre altele caracteristici și situații (1775-1776) – prezentată de către Fosztó László.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/archive%2CPArchiveArticleSelectedScreen.vm/id/48576/year/2010/month/9/day/18/web/0/quick/0/ynews/0/mainarticle/false>

Titlul: *Prezentare de carte: Stefano Bottoni – Transilvania roșie. Comunismul român și problema națională 1944-1965*

Coorganizatori: Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Cluj-Napoca

Locul: Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Cluj-Napoca

Data: 22 noiembrie 2010

Responsabil: Gidó Attila

Număr participanți: 40

Descriere: Cartea lui Stefano Bottoni începe cu un studiu introductiv despre problema Ardealului între 1918–1945, după care, urmărește etapele instaurării puterii comuniste în România și politica față de minorități, în centrul atenției fiind populația maghiară. Noutatea cărții constă în abordarea temei în context central-european și în faptul că se axează pe analiza schimbărilor politicilor puterii centrale față de minoritatea maghiară.

Autorul este unul dintre cei mai buni cunoscători ai istoriei minorității maghiare din perioada comunistă. Bottoni și-a terminat studiile universitare și doctorale la Universitatea din Bologna, după care s-a stabilit în Ungaria. La început a fost bursierul Academiei Ungare și a urmat mai multe stagii de cercetare în România și în Anglia. Din 2009 lucrează la Institutul de Istorie al Academiei Ungare.

Titlul: *Schimbări în regimul minorităților, Panel tematic în cadrul Primei Conferințe Internaționale a Societății Sociologilor din România „Reconstruind Socialul. Riscuri și Solidarități Noi”*

Locul: Cluj-Napoca

Coorganizatori: Societatea Sociologilor din România

Locul: Cluj-Napoca

Data: 2-4 decembrie 2010

Responsabil: Fosztó László, Horváth István

Număr participanți: 25

Descriere: Existența minorităților naționale poate fi descrisă prin trei domenii: (1) instituțiile și structurile sociale prin care se poate defini locul unui grup minoritar în societatea mai largă (2) prin valorile, atitudinile și (3) practicile cotidiene care ghidează interacțiunile dintre membrii unei minorități și majoritari. Totalitatea acestor structuri, valori și atitudini pot fi definite ca regimul minorităților. Transformările sociale recente produc schimbări în multe domenii ale existenței minoritare. Panelul propus va găzdui prezentări bazate pe studii de caz sau analize cu caracter sintetic despre aceste teme.

Câteva întrebări la care căutăm răspuns:

- Cum pot fi clasificate și analizate politicile de stat anterioare (ex. din perioada interbelică și/sau a statului socialist)?
- Care este dinamica și care sunt factorii care influențează evoluția demografică a minorităților din România?
- Ce factori determină acceptarea sau refuzul exprimat față de diferitele grupuri minoritare?
- Există particularități în migrația minorităților?
- Există schimbări în atitudini față de minorități în perioada postsocialistă?
- Cum funcționează structurile organizațiilor minorităților naționale?
- Care este relația statului cu organizațiile minorităților?
- Cum sunt reprezentate minoritățile în sfera publică din România?
- Cum funcționează politicile culturale adresate minorităților?
- Cum sunt implementate politicile lingvistice față de minoritățile naționale în prezent?

Articole apărute despre eveniment (linkuri): <http://cluj2010ro.wordpress.com/sesiuni/>

Titlul: *Seminar demografic urmat de lansarea volumelor **Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria** respectiv traducerea acestuia, **Kisebbségek interetnikus kontaktzónában. Csehek és szlovákok Romániában és Magyarországon***

Locul: Cluj-Napoca

Coorganizatori: Asociația Etnografică Kriza János

Locul: Cluj-Napoca

Data: 2 decembrie 2010

Responsabil: Peti Lehel, Kiss Tamás

Număr participanți: 25

Descriere: Joi, 2 decembrie 2010, ISPMN a organizat un seminar demografic urmat de lansarea volumelor *Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria* respectiv traducerea acestuia, *Kisebbségek interetnikus kontaktzónában. Csehek és szlovákok Romániában és Magyarországon*, apărute la Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale și Editura Kriterion. Editorii volumele sunt Jakab Albert Zsolt și Peti Lehel (cercetători ISPMN). La seminarul demografic au participat invitați din Slovacia, Ucraina și Serbia – Gyurgyík László, Molnár József, Badis Róbert – iar din partea ISPMN Kiss Tamás (secretar științific ISPMN) și Csata István. Discuțiile din cadrul seminarului s-au focusat asupra elaborării unei metodologii de cercetare comune cu ajutorul căreia pot fi studiate tendințele demografice ale populației maghiare și rome din țările reprezentate la întâlnire. Pe viitor, cei prezenți și-au propus și editarea unui volum care va conține rezultatele cercetărilor efectuate de către acești specialiști. Seminarul a fost urmat de lansarea volumelor *Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria* respectiv, *Kisebbségek interetnikus kontaktzónában. Csehek és szlovákok Romániában és Magyarországon* prezentate de către dr. prof. Pozsony Ferenc care a remarcat noutatea pe care aceste două volume o aduc pe piața editorială prin încercarea de a construi un cadru comun pentru studierea cehilor și slovacilor din Bazinul Carpatic.

Titlul: **Lansarea filmului documentar *Când noi eram mulți. Trecutul și prezentul comunității germane din Hodod***

Locul: Cluj-Napoca

Coorganizatori: Muzeul Județean Satu Mare, Asociația Etnografică Kriza János

Locul: Cluj-Napoca

Data: 7-8 decembrie 2010

Responsabil: Peti Lehel

Număr participanți: 25

Descriere: 7–8 decembrie 2010 a avut loc lansarea filmului documentar *Când noi eram mulți. Trecutul și prezentul comunității germane din Hodod*. În data de 7 decembrie filmul a fost vizionat în cadrul unui atelier științific ISPMN la care au participat cercetătorii institutului și Szilágyi Levente – muzeograf al Muzeului Satu Mare, inițiatorul documentarului și expert al echipei de producție. În data de 8 decembrie, documentarul a fost prezentat la sediul Asociației Etnografice Kriza János, eveniment la care au luat parte și câțiva membri ai comunității din Hodod. Filmul prezintă comunitatea din Hodod, județul Satu Mare. Această comunitate

germană în urmă cu șaiszeci de ani număra peste șase sute de suflete, dar astăzi – datorită situației politice de după al Doilea Război Mondial, după ce multe familii au urmat calea emigrării – comunitatea numără în jur de 20 de germani, restul fiind risipiți în lume.

Filmul este realizat în cadrul proiectului *Patrimonium. Valorificarea moștenirii culturale comune în regiunea de graniță*, proiect derulat de către Muzeul Județean Satu Mare și Direcția Muzeelor din județul Szabolcs-Szatmár-Bereg, finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România 2007–2013. În cadrul echipei ce a realizat acest documentar, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a fost expert–interlocutor, filmul fiind realizat în cadrul unei colaborări între Muzeul Satu Mare și ISPMN.

Titlul: Lansare de carte și prezentarea Editurii ISPMN

Coorganizatori: Muzeul Județean Sfântu-Gheorghe

Locul: Sfântu-Gheorghe

Data: 17 decembrie 2010

Responsabil: Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel

Număr participanți: 21

Descriere: A avut loc prezentarea activității și rezultatele Editurii ISPMN. Totodată, a avut loc lansarea cărții: *Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria* respectiv, *Kisebbségek interetnikus kontaktzónában. Csehek és szlovákok Romániában és Magyarországon* prezentate de către Peti Lehel și Jakab Albert Zsolt.

Seminarii, workshop-uri

Seminariile sunt prelegeri, mese rotunde inițiate de către ISPMN ce au drept scop dezbaterile manuscriselor studiilor de atelier, a rezultatelor unor cercetări, respectiv discuții pe marginea unor proiecte.

Titlul: Politici educaționale pentru romi în România

Locul: ISPMN

Data: 23 februarie 2010

Responsabil: Plainer Zsuzsa

Număr participanți: 15

Descriere: Atelierul a avut ca subiect dezbaterile manuscrisului despre programa „A doua șansă” respectiv, despre politicile educaționale pentru romii din România.

Titlul: **Atelier despre bilingvism**

Locul: ISPMN

Data: 23 martie 2010

Responsabil: Horváth István

Număr participanți: 6

Descriere: Atelierul a avut ca scop prelucrarea primelor rezultate ale cercetării sociologice despre comportamente și atitudini lingvistice în cadrul populației maghiare din România, respectiv împărțirea sarcinilor de prelucrare și analiză a datelor între specialiștii prezenți. La atelier au fost prezenți în total 6 cercetători, cadre didactice de la diferite instituții cu preocupări în domeniul lingvisticii și a sociolingvisticii. S-a convenit asupra principalelor direcții de prelucrare, asupra termenelor limită și asupra formatului articolelor ce urmează a fi elaborate.

Titlul: **Atelier de prezentare privind situația minorităților naționale din România**

Locul: ISPMN

Data: 14 aprilie 2010

Responsabil: Horváth István

Număr participanți: 15

Descriere: Atelierul a avut ca scop prezentarea situației minorităților naționale din România pentru specialiști în științele socio-umane din Norvegia și SUA, care în data de 14 aprilie 2010 au vizitat Institutul.

Titlul: **Comunitatea albaneză din România, descriere etnografică**

Locul: ISPMN

Data: 6 mai 2010

Responsabil: Plainer Zsuzsa

Număr participanți: 10

Descriere: Atelierul a avut ca subiect dezbaterile manuscrisului cu același titlu.

Titlul: *Modele de segregare etnică în România. Ghetouri rurale în România.*

Locul: Cluj-Napoca

Data: 27 mai 2010

Responsabil: Toma Stefánia

Număr participanți: 15

Descriere: În cadrul acestei întâlniri au fost prezentate rezultatele proiectului inițiat de către ISPMN „*Modele de segregare etnică în România. Ghetouri rurale în România.*” Proiectul a avut ca scop cercetarea fenomenului de segregare și discriminare etnică prin prisma instituțiilor locale, acestea fiind instituțiile care au experiență directă privind implementarea unor programe care vizează populația roma. De asemenea, instituțiile locale reprezintă nivelul de mediator între cel național și cel comunitar.

Obiectivele specifice ale cercetării au fost următoarele:

- să strângă informații de la nivel local cu privire la situația romilor din localitate;
- de a identifica factori specifici care pot contribui la apariția situațiilor tensionate sau ar putea genera conflicte interetnice, iar pe baza acestor factori să realizăm o tipologie a zonelor conflictuale;
- atitudinea angajaților instituțiilor publice față de populația romă – lucrătorul social.

Cercetarea *Modele de segregare etnică din România* a avut mai multe componente: pe lângă ancheta sociologică în rândul autorităților locale, s-a efectuat și o monitorizare de presă și s-a construit o bază de date a conflictelor între romi și populația majoritară din România după 1989.

Titlul: *Prezentare despre interculturalitate, migrație și minorități*

Locul: ISPMN

Data: 10 iunie 2010

Responsabil: Horváth István

Număr participanți: 10

Descriere: În data de 10 iunie 2010 un grup de 10 studenți ai Colegiului Tehnic Catolic din Freiburg (Katholische Fachhochschule Freiburg) au vizitat Institutul. Cu ocazia acestei vizite, s-a ținut o prezentare despre interculturalitate, migrație și minorități.

Titlul: Atelier – Chestionarele Congresului Mondial Evreiesc privind efectele Holocaustului din România

Locul: ISPMN, Cluj-Napoca

Data: 20 iulie 2010

Responsabil: Gidó Attila

Număr participanți: 4 prezentări, total 15 participanți,

<http://adriancioflanca.blogspot.com/2010/07/atelier-despre-marturiile-lasate-de.html>

Descriere: În anii 1945-1946 Secțiunea din România a Congresului Mondial Evreiesc a realizat o anchetă amplă privind efectele Holocaustului asupra populației evreiești din România. Ancheta s-a realizat cu intenția de a prezenta rezultatele ei la Conferința de Pace. S-au tipărit două tipuri de formulare, unul bilingv pentru evreii din Ardealul de Nord și unul în română pentru restul populației evreiești din România. Formularele au fost însoțite de o scrisoare a CME adresată declaranților (unde se preciza scopul anchetei) și de instrucțiuni de completare (în limbile română și maghiară). Chestionarele întocmite conțin informații referitoare la supraviețuitori și victime.

Chestionarele din Ardealul de Nord (Cluj, Carei, Oradea) au fost prelucrate de către Attila Gidó și Zsuzsa Sólyom, iar rezultatele au fost publicate în anul 2010 în studiul de atelier nr. 35. Prelucrarea chestionarelor din celelalte părți ale României a fost inițiată în 2009 de către Anca Ciuciu (Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România, București). Scopul atelierului a fost armonizarea cercetărilor privind ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1945–1946 și dezvoltarea unei colaborări între cele două grupuri de lucru.

Titlul: Ucrainenii din Maramureș

Locul: ISPMN

Data: 21 septembrie 2010

Responsabil: Peti Lehel, Horváth István, Veress Ilka

Număr participanți: 15

Descriere: Scopul atelierului a fost prezentarea rezultatelor cercetării de teren desfășurată în comuna Repedea (județul Maramureș), în mai 2010. Temele mari ale prezentărilor au fost următoarele: bilingvism și asimilare lingvistică, rolul religiilor în contextul de formare și păstrare a identității ucrainene și rolul elitei locale în procesul de menținere a identității, sistemul instituțional minoritar.

Titlul: Atelier științific: Violența statală în perspectivă istorică. Cazul sârbilor și germanilor din România

Coorganizatori: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie și Filozofie, programul de master Istorie Contemporană și Relații Internaționale

Locul: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie și Filozofie

Data: 8 octombrie 2010

Responsabil: Gidó Attila

Număr participanți: 15

Descriere: Atelierul a avut ca scop lansarea unui proiect de cercetare privind violența statală în perspectivă istorică. Prezentările s-au axat pe problema deportărilor și dislocărilor de populații din anii 1950. A fost analizat cazul sârbilor și al șvabilor din Banat. La atelier au participat cercetători care au avut deja publicații pe această temă: Miodrag Milin (Universitatea „Tibiscus” Timișoara), Doina Talașman (Asociația Culturală „Valeriu Florin Dobrinescu” Pitești), Mircea Măran (Școala de Înalte Studii pentru Instruirea Educatorilor, Vârșeț, Serbia), Denisa Florentina Budeancă (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, București), Cosmin Budeancă (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, București), Virgiliu Țărău (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie și Filosofie, Cluj-Napoca).

Participare la evenimente organizate de către alte instituții

Membrii Institutului au participat la numeroase conferințe, mese rotunde organizate de către alte instituții, atât în țară cât și în străinătate, după cum urmează:

Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară, etc. din țară

Titlul: Cultures of Indebtness: Displacements of Value in Eastern Europe [Culturi de îndatorire: dislocări ale valorilor în estul Europei]

Organizator(i): New Europe College

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 22-23 ianuarie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul: Seminar de cercetare: Fosztó Laszló – Transformarea sferei publice postsocialiste: o analiza a unor evenimente mass-media legate de romii din România.

Organizator(i): UBB; Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 4 februarie 2010

Participant: Toma Stefânia

Titlul: Conferința de lansare a Raportului asupra Strategiei Naționale de îmbunătățire a situației romilor: Vocea comunităților

Organizator(i): Guvernul României

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 22 februarie 2010

Participant: Horváth István

Titlul: Lansarea publicațiilor ISPMN

Organizator(i): ISPMN

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 01 martie 2010

Participant: Fosztó László

Titlul prezentării: *Prezentarea cărții de autor: Colecția de studii despre romii din Romania*

Titlul: **Lansarea cărții: Romani Politics in Contemporary Europe [Politica romilor în Europa contemporană], editată de Nidhi Trehan**

Organizator(i): ISPMN

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 04 martie 2010

Participant: Fosztó László

Titlul prezentării: *Referat despre capitolul „Mișcarea romilor din România: instituționalizare și (de)mobilizare” scris de dl. Iulius Rostas în volumul Romani politics in Contemporary Europe*

Titlul: **Conferința națională: „Incluziunea socială a femeilor rome”**

Organizator(i): Asociația Femeilor Rome din România, București

Finanțator: Fondul Social European, POSDRU

Locul (orașul): București, Hotel Ramada Majestic

Perioada/Data: 8 martie 2010

Participant: Estera Roxana Hetea

Titlul prezentării: *Plan de cercetare națională privind analiza situației femeilor rome pe domeniile educație, ocupare, sănătate și locuire*

Titlul: **Kisebbségi nyelvi jogok Romániában. Alkalmazás és hatásvizsgálatok [Drepturile lingvistice minoritare în România. Implementare și impact]**

Organizator(i): Societatea Muzeului Ardelean

Locul (orașul): Cluj Napoca

Perioada/Data: 17 martie 2010

Participant: Horváth István

Titlul prezentării: *Kisebbségi nyelvi jogok Romániában. Alkalmazás és hatásvizsgálatok [Drepturile lingvistice minoritare în România. Implementare și impact]*

Titlul: MULTICULTURALISM = PEA MULTĂ CULTURĂ?(Masă rotundă despre multiculturalism)

Organizator(i): Casa Tranzit

Locul (oraşul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 20 martie 2010

Participant: Fosztó László

Titlul prezentării: *Idei improvizate despre multiculturalism/Hevenyészett gondolatok a multikulturalizmusról*

Titlul: Seminarul internaţional: Celebrarea diversităţii şi multiculturalismului

Organizator(i): Institutul Român Pentru Pace PATRIR

Locul (oraşul): Sediul Central al Bibliotecii Judeţene „Octavian Goga” din Cluj-Napoca

Perioada/Data: 14-18 aprilie 2010

Participant: Lăcătuş Crăciun-Ioan

Titlul: Lansare de carte: The man, his people and the empire [Persoana, poporul şi imperiul] de Rajmohan Gandhi

Organizator(i): Initiatives of Change şi PATRIR

Locul (oraşul): Sala Mare a Casei Matei din Cluj-Napoca

Perioada/Data: 18 aprilie 2010

Participant: Lăcătuş Crăciun-Ioan

Titlul: Segregation and Schooling [Segregare şi şcolarizare] – prezentarea rezultatelor proiectului

Organizator(i): Universitatea Babeş-Bolyai, Facultatea de Studii Europene

Locul (oraşul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 27 mai 2010

Participant: Toma Stefánia, Lăcătuş Crăciun-Ioan

Titlul: Seminar de cercetare cantitativă – serie de atelier

Organizator(i): Institutul de Folclor – UBB Facultatea de Studii Europene

Locul (oraşul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: mai-iulie 2010

Participant: Plainer Zsuzsa

Titlul prezentării: *Romii din Iris – aspecte inedite ale cercetării de teren*

Titlul: **Zilele Academiei Române – microconferință**

Organizator(i): Institutul de Folclor

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 3-4 iunie

Participant: Plainer Zsuzsa

Titlul prezentării: *Controlul culturii înalte în perioada comunistă*

Titlul: **Minority Politics within the Europe of Regions [Politici minoritare în Europa regiunilor]**

Organizator(i): ISPMN, Universitatea Sapientia, ECPR Standing Group on Federalism and Regionalism, Universitatea din Amsterdam

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 19 iunie 2010

Participant: István Gergő Székely

Titlul prezentării: prezentarea cărții: *The Political Representation of National Minorities in Romania [Reprezentarea politică a minorităților naționale în România]*

Titlul: **Minority Politics within the Europe of Regions [Politici minoritare în Europa regiunilor]**

Organizator(i): ISPMN, University of Magdeburg, ECPR Standing Group on Federalism and Regionalism și Universitatea Sapientia-Cluj-Napoca

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 20 iunie 2010

Participant: Lăcătuș Crăciun-Ioan

Titlul: **Statutul lingvistic al minorităților naționale din România și din Bazinul Carpatic**

Organizator(i): ISPMN și Fundația Sapientia-Universitatea Sapientia, Facultatea de Științe Economice și Umaniste, Catedra de Științe Umane, Miercurea-Ciuc

Locul (orașul): Miercurea-Ciuc

Perioada/Data: 25-26 iunie 2010

Participant: Lăcătuș Crăciun-Ioan

Titlul prezentării: *Limba romani în sistemul de învățământ românesc. Actori și instituții implicate*

Titlul: **Primirea delegației din Georgia. Masă rotundă, despre minorități din România**

Organizator(i): ISPMN

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 26 iunie 2010

Participant: Fosztó László

Titlul prezentării: *Romii din România*

Titlul: **Tabăra UE**

Organizator(i): Asociația MIERT, Universitatea Sapientia

Locul (orașul): Izvoru Mureș

Perioada/Data: 30 iunie-04 iulie 2010

Participant: Horváth István

Titlul prezentării: *Drepturile lingvistice din România*

Titlul: **"Közös felelősség- és kockázatvállalás –első lépés a roma konfliktusok megoldására" [Conflictele etnice în Secuime. Conflicte violente recente din Harghita între secui și romi]**

Organizator(i): Asociația Divers

Locul (orașul): Târgu-Mureș, Jud. Mureș

Perioada/Data: 1 iulie 2010

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Titlul prezentării: *Kettős kisebbségben és konfliktuális helyzetben, a székelyföldi romák [În dublă minoritate și în situație conflictuală. Romii din Secuime]*

Titlul: **Migrația romilor în spațiul european. Situația romilor români din Franța și Italia**

Organizator(i): Asociația Creștină a Romilor Sibiu, Organizația Romilor pentru Migrație

Locul (orașul): Sibiu

Perioada/Data: 6 iulie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul: Universitatea de Vară Tuşnad

Organizator(i): Consiliul Tineretului Maghiar din România, Fundația Pro Minoritate

Locul (orașul): Tuşnad

Perioada/Data: 20-22 iulie 2010

Participant: Horváth István

Titlul: Masă rotundă: „Conflictele interetnice din Harghita și Covasna”

Organizator(i): Administrația prezidențială, București

Locul (orașul): Palatul Cotroceni, București

Perioada/Data: 3 august 2010

Participant: Estera Roxana Hetea și Fosztó László

Titlul: Tabără de vară de Științe Sociale la Szeltersz

Organizator(i): Fundația Jakabffy, ISPMN

Locul (orașul): Szeltersz, Județul Harghita

Perioada/Data: 19-22 august 2010

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Titlul: Tabără de vară de Științe Sociale la Szeltersz

Organizator(i): Fundația Jakabffy, ISPMN

Locul (orașul): Szeltersz, lângă Vlahița, jud. Harghita

Perioada/Data: 19-22 august 2010.

Participant: István Gergő Székely

Titlul prezentării: prezentarea cărții: Bitskey Botond szerk.: *Határon túli magyarok a 21. században* [Bitskey Botond ed: Maghiarii de peste hotare în secolul XXI]

Titlul: Tabără de vară de Științe Sociale la Szeltersz

Organizator(i): ISPMN, Jakabffy Elemér Alapítvány

Locul (orașul): Szeltersz, jud. Harghita

Perioada/Data: 19-22 august 2010

Participant: Gidó Attila

Titlul prezentării: 1. Prezentarea publicațiilor ISPMN, 2. Prezentarea proiectului ISPMN cu titlul „Schimbare de regim în România.”

Titlul: Tabără de vară de Științe Sociale la Szeltersz

Organizator(i): ISPMN, Jakabffy Elemér Alapítvány

Locul (orașul): Szeltersz, jud. Harghita

Perioada/Data: 19-22 august 2010

Participant: Kozák Gyula

Titlul prezentării: *Piața forței de muncă în Secuime*

Titlul: Training în multiculturalism

Organizator(i): Casa Tranzit

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 19-22 septembrie 2010

Participant: Kozák Gyula

Titlul prezentării: *Interculturalism în viața cotidiană*

Titlul: Noi Culturi. Noi Antropologii. A șaptea Conferință Națională a Societății de Antropologie Culturală din România

Organizator(i): SACR

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 24-26 septembrie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul prezentării: *Migrație etnică și gen. Limite și oportunități în analiza relațiilor de gen*

Titlul: Atelier de lucru regional: „Economia socială – Model inovator pentru promovarea incluziunii active a persoanelor defavorizate”

Organizator(i): Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Bernard Brunhes
International BPI Group

Finanțator: FSE prin POSDRU

Locul (orașul): Cluj-Napoca, Sala Hotel Confort

Perioada/Data: 30 septembrie și 1 octombrie 2010

Participant: Estera Roxana Hetea

Titlul: Conferința Asociației Evanghelice

Organizator(i): Asociația Evanghelică

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 09 octombrie 2010

Participant: Barna Grigore

Titlul prezentării: *Cercetări în cadrul tinerilor maghiari – 2001-2008. Contextul cercetărilor și principalele rezultate*

Titlul: Conferință: „Contribuția fondurilor europene la integrarea populației Roma”, reuniune la nivel înalt

Organizator și finanțator: Comisia Europeană

Perioada/Data: 14 octombrie 2010

Locul (orașul): Cluj-Napoca, Hotel Opera Plaza

Participant: Estera Roxana Hetea

Titlul: Intelectualitatea romă – factori de integrare europeană

Organizator(i): Muzeul Județean Satu-Mare, Primăria Carei

Locul (orașul): Carei

Perioada/Data: 20-21 octombrie 2010

Participant: Toma Stefánia

Titlul prezentării: *Rolul intelectualilor romi – din perspectivă sociologică*

Titlul: Multiculturalitate versus interculturalitate în România și Europa de Sud-Est

Organizator(i): Centrul Cultural Francez, Iași

Locul (orașul): Iași

Perioada/Data: 21-22 octombrie 2010

Participant: Horváth István

Titlul prezentării: *Sistemul de protecție a minorităților etnice din România în context sud-est european*

Titlul: Conferință de istoria științelor

Organizator(i): UBB, Catedra de Etnologie și Antropologie Maghiară, Academia Maghiară

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 22 octombrie 2010

Participant: Peti Lehel

Titlul prezentării: *Ritualuri imagistice și religiozitate în timpul comunismului în România*

Titlul: **Educație ne zâmbește tuturor**

Organizator(i): Clubul Academic de Studii Europene, SNSPA, București

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 23 octombrie 2010

Participant: Plainer Zsuzsa

Titlul: **Masă rotundă: Migrația romilor din România în Europa**

Organizator(i): Portalul Transindex, Erdély FM, Muzeul Național Secuiesc, ISPMN

Locul (orașul): Sfântu Gheorghe

Perioada/Data: 28-29 octombrie 2010

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Titlul: **Magyar Tudomány Napja [Ziua Științei Maghiare]**

Organizator(i): Consiliul Județean Harghita, Asociația Areopolisz

Locul (orașul): Odorheiu Secuiesc

Perioada/Data: 5-6 noiembrie 2010

Participant: Gidó Attila

Titlul prezentării: *Történeti támpontok a családfakutatáshoz [Repere istorice cu privire la cercetările genealogice]*

Titlul: **Conferința națională: „Integrare și diversitate în educație în Europa (IDEE)”**

Organizator(i): Asociația “Lectura, Scrierea pentru Dezvoltarea Gândirii Critice”, Cluj Napoca

Finanțator: D.G. Educație și Cultură, Programul Europa pentru Cetățeni

Locul (orașul): Cluj Napoca, Hotel Napoca

Perioada/Data: 9 și 10 noiembrie 2010

Participant: Estera Roxana Hetea

Titlul prezentării: *Prezentarea activităților ISPMN din anul 2010, domeniul educație*

Titlul: **Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX**

Organizator(i): Guvernul României. Departamentul pentru Relații Interetnice, Asociația „Cercetarea Sibiană“, Universitatea „Lucian Blaga“ din Sibiu, Facultatea de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu“, Academia Română. Institutul de Cercetări SocioUmane Sibiu

Locul (orașul): Sibiu

Perioada/Data: 11-13 noiembrie 2010

Participant: Gidó Attila

Titlul prezentării: *Supraviețuitorii evrei din Cluj, Oradea și Carei. Ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1946 privind efectele Holocaustului*

Titlul: *Întâlnirile muzicii și dansului popular, ediția a XXII-a*

Organizator(i): Ansamblul de Dansuri Trei Scaune – Háromszék și Fundația Lajtha László

(http://maszol.ro/kultura/van_eredeti_folklorforras_2010_11_11.html;

<http://www.kronika.ro/index.php?action=open&res=44595>)

Locul (orașul): Sfântu Gheorghe

Perioada/Data: 13 noiembrie 2010

Participant: Köncei Csongor

Titlul prezentării: *Despre viața muzicanților romi din Pălatca*

Titlul: *Conferință: „Identități și Construirea Identităților – Cazul Romilor”*

Organizator(i): Institutul de Cercetări Europene, Cluj-Napoca

Locul (orașul): Facultatea de Studii Europene, UBB Cluj-Napoca

Perioada/Data: 17 noiembrie 2010

Participant: Estera Roxana Hetea

Titlul: *Situația evreilor din Europa Centrală la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial (1944-1945)*

Organizator(i): Universitatea din Oradea, Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale, Primăria Municipiului Oradea, Federația Comunităților Evreiești din România, Comunitatea Evreilor din Oradea, Universitatea „Babeș-Bolyai“, Institutul de Iudaistică și Istorie Evreiască dr. Moshe Carmilly.

Locul (orașul): Oradea

Perioada/Data: 19-20 noiembrie 2010

Participant: Gidó Attila

Titlul prezentării: *Ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1946 – o nouă sursă documentară privind situația evreilor din Transilvania de Nord de după Holocaust*

Titlul: **Dezbatere organizată de programul de master „Antropologie și dezvoltare rurală și regională”**

Organizator(i): Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 24 noiembrie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul prezentării: *Migrație și prestigiu social. Studii de caz cu migranți români în vestul Europei*

Titlul: **Conferința națională „Incluziunea socială a femeilor rome”**

Organizator(i): Asociația Femeilor Rome din România

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 27-28 noiembrie 2010

Participant: Kozák Gyula

Titlul prezentării: *Principii metodologice în cercetarea condiției femeilor rome*

Titlul: **Conferința națională „Incluziunea socială a femeilor rome”**

Organizator(i): Asociația Femeilor Rome din România

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 27-28 noiembrie 2010

Participant: Fosztó László

Titlul: **Remaking the Social – New Risks and Solidarities [Reconstruind socialul – riscuri și solidarități noi]**

Organizator(i): Societatea Sociologilor din România, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca

Locul (orașul): Cluj Napoca

Perioada/Data: 1-4 decembrie 2010

Coordonatori: Remus Gabriel Anghel, Irina Culic

Titlul panel: *Living Citizenship: Immigration, Transnational Ties, and States in the Enlarged Europe [Trăind cetățenia: imigrare, legături transnaționale și state într-o Europă lărgită]*

Titlul: Conferința internațională „Remaking the Social. New Risks and Solidarities”
[Reconstruind socialul – riscuri și solidarități noi]

Organizator(i): Societatea Sociologilor din România, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității „Babeș-Bolyai”

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 2-4 decembrie 2010

Participant: Toma Stefánia

Titlul prezentării: *Causes, Consequences and the "Last Drop": Ethnic Conflicts in Romania [Cauze, consecințe și „ultima picătură”. Conflicte etnice în România]*

Titlul: Szociológia Szakkollégiumi Előadás-sorozat [Seria prezentărilor la Colegiul Academic „Max Weber”]

Organizator(i): Max Weber Szakkollégium

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 2-9 decembrie 2010

Participant: Fosztó László

Titlul prezentării: *Bevezetés a romák antropológiai és szociológiai kutatásába/Kortárs viták a romakutatásban [Introducere în studiul antropologic și sociologic a comunităților de romi/Dezbateri contemporane în studii asupra comunităților de romi]*

Titlul: Lansarea numărului 4/2010 al revistei anBlok (din Ungaria) "Cigányozás" (Făcut țigan / Called Gypsy) urmat de o masa rotundă

Organizator(i): ISPMN și Fundația Tranzit

Locul (țara, orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 3 decembrie 2010

Participant: László Fosztó, István Horváth, Gyula Kozák

Link: <http://manna.ro/kozter/anblokk-ciganyozas-a-tranzitban-2010-12-08.html>

Titlul: Workshop: Gypsy Music & Culture [Atelier – Muzica și cultura romă]

Organizator(i): Institutul de Studii Germane

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 10. 12. 2010

Participant: Könczei Csongor

Titlul prezentării: *About the Transylvanian Traditional Gypsy Musiciens [Despre muzica tradițională a romilor din Transilvania]*

Titlul: **Szociológia Szakkollégiumi Előadás-sorozat [Seria prezentărilor la Colegiul Academic „Max Weber”]**

Organizator(i): Max Weber Szakkollégium

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 16 decembrie 2010

Participant: Toma Stefánia

Titlul prezentării: *Az utolsó csepp – avagy a konfliktusértelmezések buktatói a székelyföldi roma-magyar konfliktusok kapcsán [Ultima picătură – posibile interpretări a conflictelor dintre maghiari și romi în Secuime]*

Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde etc. din străinătate

Titlul: **Romani Mobilities in Europe: Multidisciplinary Perspectives [Mobilitatea romilor în Europa: perspective multidisciplinare]**

Organizator(i): University of Oxford, Refugee Studies Center and Department for International Development

Locul (țara, orașul): Oxford, UK

Perioada/Data: 14-15 ianuarie 2010

Participant: Iulius Rostas

Titlul prezentării: *The Responses of Romanian Authorities to Roma migration [Răspunsurile autorităților române la migrația romilor]*

Titlul: **Seminar on Roma Migrants [Seminar despre migrații romi]**

Organizator(i): Fundación Secretariado Gitano

Locul (țara, orașul): Spania, Madrid

Perioada/Data: 20 ianuarie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul: **Migration from Eastern Europe to the European Union in the context of visa policy [Migrația din estul Europei către Uniunea Europeană în contextul politicii de vize]**

Organizator(i): Batory Foundation, Centre for Migration Research, Renaissance Foundation

Locul (țara, orașul): Polonia, Varșovia

Perioada/Data: 26 ianuarie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul: **Conferință internațională "2010 Romanian Studies Conference" [Conferința studiilor despre România 2010]**

Organizator(i): Institute of Russian and East European Studies – Indiana University

Locul (țara, orașul): Bloomington, Indiana, SUA

Perioada/Data: 3-5 februarie 2010

Participant: Plainer Zsuzsa

Titlul prezentării: *"Irregularly but full of hope" - Censorship and Minority Nation Building in the Hungarian Theatre from Oradea during the 1980ies. [„Iregular dar plin de speranță” – cenzură și construirea națiunii minoritare în teatrul maghiar din Oradea în anii 80]*

Titlul: **Panel discussion on a new book, „Romani Politics in Contemporary Europe” [Panel de discuții asupra cărții: *Politica Romani în Europa contemporană*]**

Organizator(i): CEU, Department of Sociology

Locul (țara, orașul): Budapesta, Ungaria

Perioada/Data: 5 martie 2010

Participant: Iulius Rostas

Titlul: **Education and Equality module [Modulul educație și egalitate(curs special)]**

Organizator(i): Middlesex University, London

Locul (țara, orașul): Londra

Perioada/Data: 22 martie 2010

Participant: Plainer Zsuzsa

Titlul prezentării: *Roma Educational Policies in Romania [Politici educaționale ale romilor din România]*

Titlul: **Masă rotundă: *Multilingualism în spații media***

Organizator(i): Institutul pentru Lingvistică Aplicată, Universitatea din Viena

Locul (țara, orașul): Viena

Perioada/Data: 13-15 mai 2010

Participant: Horváth István

Titlul: **Workshop al rețelei DFG "The heuristic potential of migration policy models for international comparison" [Potențialul euristic al modelelor de politici de migrație în comparație internațională]**

Organizator(i): WZB Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung

Locul (țara, orașul): Germania, Berlin

Perioada/Data: mai 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul prezentării: *On Successfulness. How Migration Policy Models Influence Migrants' Incorporation Despre Succes. [Cum influențează politicile încorporarea migranților]*

Titlul: **Conferința: Concepții despre stat și națiune în Bazinul Carpatic după Trianon**

Organizator(i): Institutul Francez din Budapesta și Academia de Științe a Ungarie

Locul (țara, orașul): Budapesta

Perioada/Data: 3-4 iunie 2010

Participant: Horváth István

Titlul prezentării: *Către o nouă ordine lingvistică? Evoluția ideologiilor și politicilor lingvistice în regiune*

Titlul: **Hagyományos tánckultúra metamorfózisa a 20. században [Metamorfoza culturii dansului tradițional în secolul al XX-lea]**

– http://www.mtf.hu/cm.php?f=hir_1275908091.ddf&l=hu

Organizator(i): Institutul Muzicologic al Academiei Maghiare din Budapesta, Școala doctorală de Știința a Pedagogiei al Universității Eötvös Lóránd (ELTE) din Budapesta și Academia Maghiară de Dans din Budapesta

Locul (țara, orașul): Ungaria, Budapesta

Perioada/Data: 11-12 iunie 2010

Participant: Könczei Csongor

Titlul prezentării: *Helyzetkép a romániai magyar iskolai néptánc oktatásról [Date privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România]*

Titlul: **La condizione giuridica dei Rom e dei Sinti in Italia [Condiția juridică a Romilor și a Sinti în Italia]**

Organizator(i): Universitatea din Milano - Bicocca

Locul (țara, orașul): Italia, Milano

Perioada/Data: 16-18 iunie 2010

Participant: Remus Gabriel Anghel, László Fosztó

Titlul: **Workshop: Identități regionale – strategii ale identități locale**

Organizator(i): Muzeul Jósza András (Nyíregyháza)

Locul (țara, orașul): Csenger - Nyíregyháza (Ungaria)

Perioada/Data: 24-26 iunie 2010

Participant: Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel

Titlul prezentării: *Procese de formare a identității în comunități tradiționale*

Titlul: **Conferința Internațională: Emerging Social Structures and New Anthropologies. Marie Curie SocAnth Closing Conference [Structuri sociale emergente și antropologii noi. Conferința de închidere a programului Marie Curie SocAnth]**

Organizator(i): Universitatea Central Europeana, Budapesta

Locul (țara, orașul): Ungaria, Budapesta

Perioada/Data: 1-4 iulie 2010

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Titlul: **The Vision Thing: Studying Divine Intervention [Cercetarea „intervențiilor divine”]**

Organizator(i): Center for Advanced Study in the Behavioral Sciences at Stanford University

Locul (țara, orașul): Stanford, Palo Alto, California

Perioada/Data: 19–27 iulie 2010

Participant: Peti Lehel

Titlul prezentării: *Elemente imagistice religioase la pelerinajul din Seuca*

Titlul: **Conferința: Strategii de migrație și modele de carieră**

Organizator(i): Institutul Balassi din Pécs

Locul (țara, orașul): Pécs, Ungaria

Perioada/Data: 29-31 iulie 2010

Participant: Horváth István

Titlul prezentării: *Folosirea limbii și drepturile lingvistice ale minorităților din România*

Titlul: **Conferință internațională: „Crisis and Imagination – EASA Biannual Conference” [Criză și imaginație – EASA conferință bianuală]**

Organizator(i): European Association of Social Anthropologists

Locul (țara, orașul): Maynooth, Irlanda

Perioada/Data: 24-28 august

Participant: Plainer Zsuzsa

Titlul prezentării: *What to Give in Return? - handling suspicion and mistrust in a Roma urban ghetto from Romania Ce putem da înapoi? [Combaterea suspiciunii și lipsei de încredere într-un ghetou urban de romi din România]*

Titlul: **Atelierul de lucru privind implementarea normelor legislative din domeniul protecției minorităților naționale în statele care au aderat la Uniunea Europeană în 2004 și 2007**

Organizator(i): Centrului de Studii Comparative și Internaționale (CIS) din cadrul Institutului Elvețian de Tehnologie (ETH) din Zurich

Locul (țara, orașul): Zurich, Elveția

Perioada/Data: 17-19 septembrie 2010

Participant: Horváth István

Titlul: **Metropolis Conference [Conferința Metropolis]**

Organizator(i): Municipality Haga/Metropolis Project – Canada

Locul (orașul): Haga, Olanda

Perioada/Data: 4-8 octombrie 2010

Participant: Fosztó László

Titlul: **Religii, granițe, interferențe în viața religioasă în Europa. A X-a conferință din Szeged în antropologia religiei**

Organizator(i): Universitatea din Szeged, Catedra de Etnologie și Antropologie

Locul (țara, orașul): Szeged (Ungaria)

Perioada/Data: 6-8 octombrie 2010

Participant: Peti Lehel

Titlul prezentării: *Transnaționalism și noi mișcări religioase în satele de ceangăi din Moldova*

Titlul: **Conferința internațională de advocacy în domeniul educației, din cadrul proiectului internațional *Integration and Diversity in Education in Europe*, implementat cu sprijinul financiar al Directoratului General pentru Educație și Cultură al Comisiei Europene, programul Europa pentru Cetățeni**

Organizator(i): Asociația Lectura și Scrierea pentru Dezvoltarea Gândirii Critice România

Locul (țara, orașul): Bruxelles

Perioada/Data: 15-16 noiembrie 2010

Participant: Hetea Estera Roxana

Titlul: **Tradiții evanghelice în sursele scrise**

Organizator(i): Compartimentul Etnologic al Bisericii Evanghelice din Ungaria

Locul (țara, orașul): Budapesta

Perioada/Data: 19–20 noiembrie 2010

Participant: Peti Lehel

Titlul prezentării: *Reprezentarea localului și a identităților transnaționale: cazul germanilor din Hodod (Satu Mare)*

Titlul: **Bringing Academy and Policy Together to Benefit Roma Communities in Europe [Corelarea rezultatelor cercetărilor cu politicile sociale în beneficiul comunităților de romi din Europa]**

Organizator(i): Parlamentul Europei

Locul (țara, orașul): Belgia, Bruxelles

Perioada/Data: 29-30 noiembrie 2010

Participant: Toma Stefánia

Titlul prezentării: *The local, the National and the European - Lessons from Romania [Local, național și european – experiențe din România]*

Prezență în mass-media

Institutul nostru a avut în vedere ca fiecare manifestare organizată să aibă ecou în mass-media. Astfel, de fiecare dată au fost emise comunicate de presă, atât la nivel local cât și național. Totodată, membrii Institutului au participat la diverse emisiuni radio și TV promovând astfel diseminarea informațiilor cu privire la proiectele, publicațiile și conferințele anului 2010.

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Erdélyi Figyelő* (Observatorul Transilvan)

Tema emisiunii: Despre situația culturii tradiționale de muzică și dans din Transilvania – invitat Köncei Csongor

Data difuzării: 16. 11. 2010

Denumire (radio, TV): Paprika Radio

Titlul emisiunii: Hétfégi színes mozaik. Történelmi évfordulók [Matinal de weekend. Aniversările istorice ale săptămânii]

Tema emisiunii: Aniversările istorice între 22-28 aprilie

Data difuzării: 21 aprilie 2010

Denumire (radio, TV): Paprika Radio

Titlul emisiunii: Hétfégi színes mozaik. Történelmi évfordulók [Matinal de weekend. Aniversările istorice ale săptămânii]

Tema emisiunii: Aniversările istorice între 29 aprilie - 4 martie

Data difuzării: 28 aprilie 2010

Denumire (radio, TV): Paprika Radio

Titlul emisiunii: Hétfégi színes mozaik. Történelmi évfordulók [Matinal de weekend. Aniversările istorice ale săptămânii]

Tema emisiunii: Aniversările istorice între 12-18 aprilie

Data difuzării: 11 aprilie 2010

Denumire (radio, TV): Paprika Radio

Titlul emisiunii: Hétfégi színes mozaik. Történelmi évfordulók [Matinal de weekend. Aniversările istorice ale săptămânii]

Tema emisiunii: Aniversările istorice între 12-18 aprilie

Data difuzării: 11 aprilie 2010

Denumire (radio, TV): Paprika Radio

Titlul emisiunii: Hétfégi színes mozaik. Történelmi évfordulók [Matinal de weekend. Aniversările istorice ale săptămânii]

Tema emisiunii: Aniversările istorice între 26 aprilie-2 mai

Data difuzării: 25 aprilie 2010

Denumire (radio, TV): Erdély FM

Titlul emisiunii: Arcronal

Tema emisiunii: Forradalom és/vagy puccs? Mi történt 1989 decemberétől 1990 májusáig? [Revoluție sau lovitură de stat? Ce s-a întâmplat între decembrie 1989 și mai 1990?]

Data difuzării: 21 august 2010

Denumire (radio, TV): Transindex

Titlul emisiunii: interviu acordat portalului

www.transindex.ro (<http://itthon.transindex.ro/?cikk=12284>)

Tema emisiunii: Forradalom és/vagy puccs? Mi történt 1989 decemberétől 1990 májusáig? [Revoluție sau lovitură de stat? Ce s-a întâmplat între decembrie 1989 și mai 1990?]

Data difuzării: 26 august 2010

Denumire (radio, TV): Radiodifuziunea Maghiară, MR1 - Kossuth Rádió

Titlul emisiunii: Anyanyelve Magyar [Limba maternă: maghiară]

Tema emisiunii: Situația romilor vorbitori de limba maghiară

Data difuzării: 27.06.2010.

<http://www.mrl-kossuth.hu/archivum/cigany-sag-a-karpat-medenceben-romak-magyarok.html>

Denumire (radio, TV): Portalul Transindex M

Titlul emisiunii: ETNICIZÁLT KONFLIKTUS. Fosztó László: a problémákat el kell ismerni roma és magyar oldalon is [Conflict etnicizat: Fosztó László – problemele trebuie recunoscute atât din partea maghiarilor cât și din partea romilor]

Tema emisiunii: Conflictele între locuitorii maghiari și romi din satelor din județul Harghita

Data difuzării: 04 august 2010

<http://itthon.transindex.ro/?cikk=12141>

Denumire (radio, TV): RTV 1. Emisiunea în limba maghiară/Transindex Café

Titlul emisiunii: Mitől lesz/lehet valaki cigány/magyar Erdélyben? [Cum ajunge cineva să fie categorizat ca „maghiar” sau „țigan” în Transilvania?]

Tema emisiunii: Categorizarea etnică în cadrul populațiilor maghiare și rome din Transilvania

Data difuzării: 19 octombrie 2010

<http://adatbankcafe.adatbank.ro/?v=39>

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Emisiune în limba maghiară*

Tema emisiunii: Interviu despre recensământ și minorități– cu Horváth István

Data difuzării: 22 aprilie 2010

Denumire (radio, TV): Radiodifuziunea Maghiară (MR1 - Kossuth Rádió)

Titlul emisiunii: *Anyanyelve magyar. http://www.mr1-kossuth.hu/archivum/ciganysag-a-karpat-medenceben-romak-magyarok.html*

Tema emisiunii: Situația romilor vorbitori de limba maghiară

Data difuzării: 27.06.2010

Denumire (radio, TV): RTV 1. Emisiunea în limba maghiară

Titlul emisiunii: Transindex Café

Tema emisiunii: Categorizarea etnică în cadrul populațiilor maghiare și rome din Transilvania

Data difuzării: 19 octombrie 2010